

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Фота БЕЛТА.

Разам з ваенаслужачымі да ўдзелу ў парадзе ў гонар Дня Незалежнасці Беларусі рыхтуюцца беларускія моладзь. Трэнеры праходзяць ля стэлы «Мінск – горад-герой».

Рыгор ВАСІЛЕВІЧ:

«РАСКРЫВАЛЬНАСЦЬ ЗЛАЧЫНСТВАЎ У БЕЛАРУСІ АДНА З САМЫХ ВЫСОКІХ У СВЕЦЕ»

У Беларусі даволі высокі працэнт раскрытых злачынстваў. Як паведаваў учора журналістам генеральны пракурор Беларусі Рыгор Васілевіч, сёлета за пярэдні месяц паказчык склаў 57 працэнтаў.

«Сярод развітых краін больш высокі працэнт толькі ў Японіі, — адзначыў Рыгор Васілевіч. — Аднак мы не спачываем на лаўрах, мы не задавальнем гэтай лічбай і імкнемся да яе павышэння».

У мінулым годзе раскрывальнасць склала 54 працэнтаў. Горш за ўсё ў гэтым плане ідуць справы са злачынствамі супраць уласнасці, у асаблівасці крадзяжы. Аднак колькасць крадзяжоў у 2008 годзе знізілася на 15 працэнтаў, а за 5 месяцаў 2009 года — на 13 працэнтаў.

Для параўнання: у 2006 годзе гэты паказчык склаў толькі 1 працэнт. «Гэта сведчыць аб паліпашні работніках праваахоўных органаў, а таксама мясцовых органаў улады», — лічыць Рыгор Васілевіч.

Колькасць злачынстваў за 2008 год знізілася на 12 працэнтаў, і на такі працэнт — за 5 месяцаў гэтага года. Усяго ў мінулым годзе ў Беларусі учынена 158 тыс. злачынстваў, з іх 645 забойстваў. Па выніках 5 месяцаў гэтага года колькасць забойстваў скарацілася на 30 працэнтаў, разбійных нападў — на 29 працэнтаў.

Пры гэтым Рыгор Васілевіч выказаў прэтэнзію да мясцовых органаў улады адносна таго, што такі від злачынства, як грабёж, у асноўным правірае сярод маргінальных слаба населеных, з якімі не вядзецца ніякай грамадскай работы. «Гэта недарэчна мясцовых органаў, якія павінны з большай увагай ставіцца да праблемы сацыялізацыі ўсіх членаў грамадства, арганізацыі вольнага часу насельніцтва і іншага», — лічыць генпракурор.

Генеральная пракуратура Беларусі выступае за змяненне структуры пакарэнняў у такім напрамку, каб меншая доля асуджаных прыгаворвалася да пазбаўлення волі, сказаў учора Васілевіч.

У апошняй гады ўдзельная вага гэтай суровай меры сярод усіх форм крымінальнага пакарэння складала амаль чвэрць. «Сёння ў Беларусі сядзець 36 тыс. чалавек. Гэта мнагавата, — адзначыў Рыгор Васілевіч. — На жаль, узнікае адчуванне таго, што ў судовай сістэме быццё стэратып: прыгавор да пазбаўлення волі як вырашэнне амаль што любой праблемы. Такія падыходы трэба мяняць», — дадаў генпракурор.

Генеральны пракурор Беларусі прапануе выключыць асобныя складкі злачынства ў галіне гаспадарчай дзейнасці. «Нам варта задумацца аб тым, каб у кіраўнікоў прадпрыемстваў было больш магчымасцяў, звязаных з гаспадарчымі рызыкамі», — сказаў ён.

Генпракурор таксама звярнуў увагу на тое, што пакарэнне павінна адпавядаць цяжару злачынства, адзначыўшы, што «за першае злачынства, якое не прывяло да нейкіх сур'ёзных наступстваў, можна было б прадугледзець пакарэнне, якое ў большай меры аказвала б выхаваўчае ўздзеянне». Што датычыцца карупцыйных злачынстваў, то, паводле яго слоў, сярэдні тэрмін прыгавораў у гэтай галіне складае 6,5-8 гадоў.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Аляксандр Лукашэнка даручыў да канца III квартала прапрацаваць усе праблемныя пытанні паставак і перапрацоўкі нафты ў Беларусі

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка даручыў ураду і Адміністрацыі Прэзідэнта да канца III квартала 2009 года прапрацаваць усе праблемныя тэхнічныя пытанні паставак і перапрацоўкі нафты ў Беларусі, а таксама вызначыць са спісам пастаўшчыкоў нафты ў нашу краіну. 23 чэрвеня Аляксандр Лукашэнка правёў нараду па пытаннях пастаўкі і перапрацоўкі гэтага віду вуглевадароднай сыравіны.

Прэзідэнт падкрэсліў, што «нейкай надзвычайшчыні і зрываў» у рабоце нафтамічнай галіны няма. Два беларускія перапрацоўчыя прадпрыемствы загрузаны, нафтамічная прамысловасць забяспечваеца неабходнай сыравінай. Задавальняюцца патрабаванні і попыт на нафтапрадукты насельніцтва, сельскай гаспадаркі і іншых галін эканомікі. Задача ў тым, каб не толькі забяспечыць сыравінай вытворчыя магутнасці нафтаперапрацоўчых і нафтамічных прадпрыемстваў, але і дабіцца зніжэння матэрыяльных, працоўных і фінансавых выдаткаў, не дапускаць ніякіх перабоў і тым больш падаражэння гаруча-змазачных матэрыялаў на унутраным рынку.

Кіраўнік дзяржавы лічыць галоўным сёння вызначыць найбольш выгадныя як бізнесменам, так і дзяржаве меры паліпашня супрацоўніцтва, зняць нават самыя нязначныя перашкоды і бар'еры, дабіцца максімальнага эфекту ў сумеснай дзейнасці.

На думку Прэзідэнта, праблемы ў адносінах Беларусі і Расіі часта ўнікаюць з-за няздольнасці іх вырашаць на больш нізкім узроўні. «Часам мы з Расіяй лоб у лоб сутыкаемся яшчэ і па прычыне таго, што прадпрыемствы, бізнесмены і ўрады пачынаюць выносіць пытанні на ўзровень прэзідэнтаў. Гэтага быць не павінна. Ні я, ні Мядзведзеў не адмаўляем вырашаць пытанні, але толькі ў тым выпадку, калі вы іх вырашыце не зможаце», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка, звяртаючыся да ўдзельнікаў нарады.

Цяпер некаторыя расійскія кампаніі — пастаўшчыкі нафты ў мэтах атрымання большай выгады ў асобныя месяцы не выбіраюць узгоднены раней квоты па пастаўках гэтай сыравіны на нашы перапрацоўчыя заводы, а чакаюць, калі на рынку складзецца больш прывабная кан'юнктура. У выніку гэта б'е па даходах дзяржавы ад дзейнасці беларускіх НПЗ.

Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў разабрацца ў гэтай сітуацыі. «Мы дамаўляліся, што калі кампанія не выконвае квоты, то яна не павінна працаваць на нашым рынку. Трэба працаваць з тымі кампаніямі, якія вытрымліваюць дамоўленасці штомесяц», — сказаў ён. Пры гэтым пастаўшчыкам, якія забяспечваюць стабільныя адгрузкі нафты на беларускія НПЗ, дзяржава гатова прадастаўляць больш выгадныя ўмовы работы ў Беларусі. Прэзідэнт запатрабаваў: «Неабходна выходзіць на выразны, доўгатэрміновы, партнёрскія адносіны. Сумленна і адкрыта вядзі дыялог. Таму да канца III квартала гэтага года вызначыцеся, з кім вы будзеце працаваць».

Акрамя таго, кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу на тое, што, нягледзячы на стабільнасць работы нафтамічнай галіны Беларусі, неабходна шукаць больш дзейсныя варыянты паставак у краіну нафты і рэалізацыі нафтапрадуктаў. Гэта дасць магчымасць павысіць эфектыўнасць работы галіны, атрымаць выйгрыш у бюджэтай і валютнай сферах, на спажывецкім рынку.

Пастаўкі нафты з Расіі ў нашу краіну ажыццяўляюцца дзвума спосабамі: больш танным трыбаправодным транспартам (18 млн тон у 2009 годзе) і чыгункай (3,5 млн тон). Як лічыць Прэзідэнт, тут існуе відавочны рэзерв для павышэння эфектыўнасці паставак нафты за кошт зніжэння транспартных расходаў. Вырашаць гэту праблему, на думку кіраўнік дзяржавы, можна не толькі шляхам павелічэння долі паставак нафтаправодамі, але і выкарыстоўваючы чыгункны транспарт для перавозкі большай колькасці высакіяскаснай нафты. Усё гэта дасць магчымасць забяспечыць максімальна эфектыўную работу беларускіх нафтаперапрацоўчых заводаў. Для павышэння эфектыўнасці продажаў гатовай прадукцыі на знешніх рынках створана Беларуска нафтавая кампанія. Аднак, на думку Прэзідэнта, здарэнінчы далёка не ўсе рэзервы эканоміі сродкаў, пачынаючы ад пастаўкі сыравіны і да рэалізацыі гатовай прадукцыі.

На нарадзе таксама абмяркоўвалася пытанне метадыкі разліку субсідый пастаўшчыкам давальніцкай нафты з Расіі.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

У МАІ НАМІНАЛЬНАЯ ЗАРПЛАТА ПАВЯЛІЧЫЛАСЯ НА ВР13,5 ТЫСЯЧЫ

Паводле апошніх звестак Нацыянальнага статыстычнага камітэта, сёлета ў студзені — маі ў рэспубліцы намінальная налічаная сярэднямесячная зарплата работнікаў склала 945,9 тысячы рублёў, у тым ліку ў маі — 979,1 тысячы рублёў.

Што датычыцца рэальнай налічанай зарплаты, то ў студзені — маі гэтага года ў параўнанні з адпаведным леташнім перыядам яна павялічылася на 2,4 працэнта, у маі ў параўнанні з красавікам — на 1,1 працэнта. На прамысловых прадпрыемствах сярэдняя зарплата ў маі склала 1052,9 тысячы рублёў, у будаўнічых арганізацыях — 1314,8 тысячы, на прадпрыемствах транспарту — 1147,2 тысячы, у арганізацыях сельскай гаспадаркі — 687,2 тысячы, гандлю і грамадскага харчавання — 857,6 тысячы, аховы здароўя — 780,5 тысячы, у тым ліку ўрачоў — 1337,5 тысячы, ва ўстановах адукацыі — 710,7 тысячы, у тым ліку настаўнікаў — 848,4 тысячы, фанераскарска-выкладчыцкага саставу — 1502,8 тысячы рублёў. Сярод галін эканомікі больш за ўсё палілі ў гэтым месяцы работнікам паліўнай прамысловасці, дзе намінальная налічаная сярэднямесячная зарплата склала 1 886 488 рублёў, на авіяцыйным транспарце — 1 559 579, у хімічнай і нафтамічнай прамысловасці — 1 500 336 рублёў, у чорнай металургіі — 1 488 975 рублёў і ў электраэнергетыцы — 1 418 835 рублёў.

Ігар ГРЫШЫН.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

АНИШЧАНКА ПРАДРАКАЕ БЕЛАРУСІ НОВЫЯ ПРАБЛЕМЫ?

Галоўны дзяржаўны санітарны ўрач Расіі Геннадзь Анішчанка падвёў некаторыя вынікі «малочнай вайны» з Беларуссю падчас анлайн-канферэнцыі на сайце газеты «Камерсант» і паабяцаў, што ў хуткім часе ў Расіі будуць уведзены новыя тэхнічныя рэгламенты па іншых прадуктах, акрамя малака.

Кіраўнік Распаўняналгады лічыць, што так званая малочная вайна Расіі з Беларуссю можа працягнуцца яшчэ на некалькі франтах: «Расійскае заканадаўства мадэрнізуецца, хутка з'явіцца падобныя тэхналагічныя аб саках, мясе і мясе птушкі, іншых прадуктах. Калі жадаюць прадаваць у нас свае прадукты, калі ласка, але толькі выконваючы законы».

ВЫБАРЫ ПРЭЗІДЭНТА УКРАЇНЫ ПРЫЗНАЧАНЫ НА 17 СТУДЗЕНЯ 2010 ГОДА

Вярхоўная Рада Украіны прызначыла выбары прэзідэнта Украіны на 17 студзеня 2010 года. За гэтак рашэнне дэпутаты падалі 399 галасоў пры 226 неабходных.

Раней парламент прызначыў прэзідэнцкія выбары на 25 кастрычніка 2009 года. Дзейны прэзідэнт Украіны Віктар Юшчанка аспрэчыў гэтак рашэнне ў Канстытуцыйным судзе. Юшчанка лічыць, што выбары павінны адбыцца 17 студзеня 2010 года. Такіх ж меркавання прыймаюць старшыня ЦВК Уладзімір Шапавал.

Юшчанка быў абраны прэзідэнтам Украіны 26 снежня 2004 года і ўступіў на пасаду 23 студзеня наступнага года. Ён мае намер удзельнічаць у маючых адбыцца выбарах. Блок Юліі Цішчанкі зацкаўлены ў найхутэйшым правядзенні выбараў, паколькі рэй-

тынг прэм'ер-міністра падае, і любая адтэрміноўка выбараў зніжае яе шанцы стаць новым прэзідэнтам. Акрамя Юшчанкі і Цішчанкі, мае намер балтавацца таксама лідар Партыі рэгіёнаў Віктар Януковіч. Эксперт лічыць асноўнымі прэтэндэнтамі на перамогу Цішчанку і Януковіча, якія, паводле апытанняў, мелі найвышэйшыя рэйтынгі.

ЧВРЭЦЬ РАСІЯН ПАЛІЧЫЛІ ТАНДЭМ ПУЦІНА І МЯДЗВЕДЗЕВА НЕЭФЕКТЫВНЫМ

23 працэнтаў расіян лічыць, што тандэм прэзідэнта Дзмітрыя Мядзведзева і старшыні ўрада Уладзіміра Пуціна кіруе краінай неэфектыўна. Аб гэтым сведчыць апытанне, праведзенае Усерасійскім цэнтрам даследавання грамадскай думкі ў чэрвені 2009 года ў 42 рэгіёнах краіны.

Эфектыўным кіраваннем Пуціна і Мядзведзева назвала 64 працэнтаў апытаных. Увогуле 42 працэнтаў расіян лічыць, што ўлада ў РФ належыць прэміеру або прэзідэнту. Галасы ў іх карысць размеркаваліся пароўну — Мядзведзева і Пуціна лічаць «сапраўдным кіраўніком краіны» па 21 працэнтах расіянаў. Другое месца занялі алігархі — іх гаспадарамі краіны лічаць 17 працэнтаў апытаных. Урад рэальнай уладай назвалі шэсць працэнтаў расіянаў, чыноўнікаў — пяць працэнтаў, бандытаў — таксама пяць працэнтаў. Толькі два працэнта апытаных лічыць, што ўлада належыць народу, а 25 працэнтаў заклікалі, што п'яніцы не маюць, хто ў РФ з'яўляецца рэальнай уладай.

На пытанне «хто з'яўляецца самым уплывовым расійскім палітыкам» рэспандэнты адказалі значна больш аднадушна: 69 працэнтаў лічыць «самым уплывовым» Пуціна. Мядзведзеў свае галасы аддаў толькі 21 працэнтам расіянаў. Пры гэтым 48 працэнтаў апытаных лічыць Пуціна і Мядзведзева раўнапраўнымі партнёрамі, 35 працэнтаў перакананыя, што галоўны ў тандэме — Пуцін, пяць працэнтаў лічыць галоўным Мядзведзева.

Слухайце агляды матэрыялаў газеты «Звязда» на Радыё-Мінск з аўторка па пятніцу ў ранішняй праграме «КАВА ПА-ВЕНСКУ».

(Мінск - 92.4 FM, Віцебск - 106.4 FM, Мар'ілёў - 98.1 FM, Гомель - 105.6 FM)

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 24.06.2009г. (для б.б. разлікаў)	Курсы замежных валют для банкіўных разлікаў	Падпішыцеся на часопіс: «Галоўны Бухгалтэр. ГБ» на 2009 год у рэдакцыі па самай выгаднай цэне. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01
▲ 1 долар ЗША.....2 854,00	▲ 1 еўра.....3 966,77	▲ АТ «Азбучіца Уладзіміра Грылова» УНП 100024047
▲ 1 латвійскі лат.....5 696,04	▲ 1 літоўскі літ.....1 149,46	▲ Ліцэнзія Мінскаўт
▲ 1 чэшская крона.....152,03	▲ 1 польскі злоты.....872,58	№ 02140/0172806
▲ 1 расійскі рубель.....90,38	▲ 1 украінская грыўня.....374,20	выд. 03.05.2004 да 02.05.2009
▲ 1 беларускі рубель.....2,00	Цэнтрабанк РФ USD.....31,5765	
	10 UAH.....41,1635	
	1000 BYR.....11,0873	
	EUR.....43,7556	

МІНСК ДА ДНЯ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ ГАТОВЫ

Больш як 50 разнастайных рэспубліканскіх і агульнагародскіх святочных мерапрыемстваў пройдзе ў Мінску напярэдадні Дня Незалежнасці і непасрэдна 3-4 ліпеня, паведаміў начальнік упраўлення культуры Мінгарвыканкама Уладзімір КАРАЧЭВСКІ. Сярод іх — шматлікія выставы, кірмашы, фестывалі, спартыўныя спаборніцтвы, дабрачынныя акцыі, ушанаванні актывістаў ветэранскіх арганізацый, канцэрты, і натуральныя фінальныя акорды — традыцыйны вайсковы парад і тэатралізаванае спартыўнае шэсце моладзі.

Падрыхтоўка да парада, які адбудзецца 3 ліпеня, ідзе поўным ходам: 27 і 30 чэрвеня Мінскі вайсковы гарнізон ладзіць апошнія яго начныя рэпетыцыі. На праспекце Машэрава ўжо усталяваны трыбуны, разлічаныя на 19 тысяч гледачоў, дадаткова рыхтуюцца аглядалыны пляцоўкі на 35 тысяч месцаў. Для ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны, якіх адміністрацыя раёнаў сталіцы даставяць да месца правядзення парада на аўтобусах, прадугледжана спецыяльная сядзачая трыбуна.

— Улічваючы капрызы надвор'я, ці будзе зроблены над трыбунай для ветэранаў навіс? — удакладняем у намесніка начальніка упраўлення ідэалагічнай работы Мінгарвыканкама Уладзіміра ЗВЕРЫКА.

— Паводле прагнозу сіноптыка, 3 ліпеня чакаецца надзвычай спякотнае надвор'е. Таму мы прадугледжваем выбар спецыяльных лёгкіх парасонаў, якія раздадзям ветэранам, каб можна было прыкрыцца ад сонца. Адначасова на сядзачай трыбуне будзе раздавацца квас і мінеральная вада — мінералка, дарэчы, будзе таксама ва ўсіх медработніцкай у машынах «хуткай дапамогі», якія будуць дзяжурчыць у месцах масавага збору людзей.

У ПАРАДНЫМ СТРОІ 21 разлік вайсковых часцей і 13 парадных разлікаў баявой тэхнікі, влічэнныя паветраны эшалон, больш як 4,5 тысячы ўдзельнікаў моладзевых спартыўнага шэсця, дэманстрацыя тэхнічных навінак вядучых айчынных вытворцаў — параднае і «цывільнае» шэсце сёлета абяцае быць маштабным і ўражальным. (Прычым паглядзець на яго можна будзе, нават не прыязджаючы на месца падзей — прамую трансляцыю будзе плануюцца вясці на вялікіх светладзёдных экранах у цэнтры горада, а таксама на экранах на станцыях метро).

Працягненне праграму Дня Незалежнасці рэспубліканскі гала-канцэрт «Мы перамаглі!», які пройдзе ля абеліска «Мінск — горад-герой» з 21 гадзіны да 2 гадзін ночы. У канцэрце будуць удзельнічаць ка-

«Бітву за Беларусь» распачалі ў музеі вайны

— Я падмаўся па прыступках музея і ўгадваў сваё дзяцінства, калі мяне бяцка вадзіў у гэты музей, — падзяляўся ўспамінамі міністр культуры Павел ЛАТУШКА на адкрыцці выставы «Бітва за Беларусь: верасень 1943 г.» ў музеі Вялікай Айчыннай вайны. — Пацуці ад наведвання гэтага музея ніколі не пакадзілі мяне. Я ў дзяцінстве вельмі захапляўся ваяўнай літаратурай і рывчымі, напрыклад, «Жыўя і мёртвыя» Сіманавы тройчы. Натуральна, чытаў Быкава, Адамовіча, іншых вялікіх пісьмемнікаў нашага часу, якія пісалі праўду пра тую вайну. Я памятаю гэтыя дзіцячыя ўражанні, і таму вельмі хацеў бы, каб мая дачка і мой сын, а таксама іншыя дзеці мелі магчымасць наведацца ў музей і спрабаваць разумець, якой жудаснай буда вайна і яе важна, каб ніколі ў гісторыі чалавецтва, нашай краіны, суседніх дзяржаў гэтая вайна не паўтарылася.

Прэзентацыя выставы «Бітва за Беларусь: верасень 1943 г.» — ліпень 1944 г.» адбылася акрамя 23 чэрвеня, у той самы дзень, калі праз 65 гадоў таму пачалася вызваленчая аперацыя «Баграціён».

— Калі б не гэтая стратэгічная наступальная аперацыя, то не было б поспеху ў нашых саюзніцкай у Францыі, — нагадаў першы намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення Міністэрства абароны Уладзімір МАКАРАЎ. — Мы перамаглі, я кажу «мы», таму што сучаснае пакаленне асацыюе сабе з тым вялікім подзвігам, подзвігам выратавання Айчыны і ўсяго чалавецтва. І пакуль мы ганарымся гэтым подзвігам, памятаем пра яго, то ніякі вораг нам не страшны.

Галоўную увагу супрацоўнікі музея на новай выставе аддалі не ўласна баявым дзеянням, а канкрэтным подзвігам і лёсам салдатаў на вайне. Матэрыялы перыядыкі, інжынерна-сапёрна амуніцыя, улёткі, плакаты, малюнк,

асабистыя дакументы і рэчы, фотаздымкі і лісты з фронту дасталі з запасніцкай супрацоўнікі музея і праз іх прапанавалі наведвальнікам адчуць атмасферу бітвы за Беларусь.

— У нашым музеі захоўваецца каля дзюж тысяч лістоў франтавікоў, — расказвае Святлана Язерская, загадчыца аддзела ваенна-фронтавой гісторыі музея ВAB. — За кожным лістом свой лёс, свая трагедыя, і нават самі аўтары не ведалі тады, што калі-небудзь іх перасціка стане набыткам гісторыі, гістарычным крыніцам. Калі мы чытаем гэтыя лісты, мы як быццам з іншага боку, вачамі салдата, непасрэдна ўдзельніка, бачым тую частку, адчуваем тое, пра што ён думае і пра што марыў. Такія глыбока асабистыя дакументы дапамагаюць раскрыць і дапоўніць гісторыю вызвалення Беларусі.

Павел БЕРАСЕЎ.

197 ГАДОЎ ТАМУ ВОЙСКА НАПАЛЕОНА ПЕРАЙШЛО НЁМАН

Але і сёння ў Беларусі вам пакажыць будыны, балконы, на якіх ён піў каву, і дуб, пад якім дзеіраваў мастаку

Вайна 1812 года, якую ў Расіі называюць Айчыннай, для Беларусі стала фактычна, грамадзянскай. Удмаўляецца толькі: больш за 50 тысяч нашых суайчыннікаў (шляхта, моладзь, гараджане) уступілі ў шэрагі французскага войска, а колькі яшчэ падтрымлівала, выказвала прыхільнасць, спрыяла... Па іншы бок барыкадаў шмат беларусоў мабілізавалі ў расійскую армію. І атрымалася, што брат пайшоў на брата...

Талачынскі кляштар базільяна памятае крокі Напалеона.

На гэтым балконе ў Бешанковічах імператар піў каву.

Многія беларусы звязвалі з Банапартам надзею на адраджэнне Вялікага Княства Літоўскага, на вызваленне з-пад прыгнёту, на вяртанне былых свабоды. Таму ўжо праз 4 дні пасля пераправы праз Нёман, калі імператар Францыі з войскам увайшоў у тады яшчэ не Віленю, жыхары віталі яго воклічамі «Слава імператару! Слава вызваліцелю!» Дарэчы, першым у Віленю увайшоў 8-ы кавалерыйскі полк князя Дамініка Радзівіла, які перайшоў на бок французў разам са сваімі жаўнерамі, мазкам змагаўся, даслужыўся да палкоўніка і быў адютэнтам самога Напалеона,

гераічна загінуў ужо ў Францыі, у час адступлення. Уласна, за гэты ўчынак Дамініка царскай уладай і разрабавалі пасля Навасіжскага замка, апусціўшы яго ў нябыт больш чым на паўстагоддзя... Шлях Напалеона па Беларусі — пры пераможным наступленні і паспешлівых уцёках — можна пракасаць у тым ліку і на месцах, дзе спыняўся на начоўкі імператар.

Дзе ў Беларусі начаваў Напалеон?.. Пасля Вілені Банапарт спыніўся на тры дні (18-21 ліпеня) ў Глыбокім. Захаваўся будынак кляштару кармелітаў, дзе непасрэдна начаваў імператар Францыі. Будынак, на жаль, у закінутым стане, паціху разбураецца і расцягваецца на цэлы...

... А на раницу Напалеон падаваў нашым манахам цэлы падносе золата і сказаў пра наш касцёл: «Каб была мая воля, я б паставіў яго на далюне і перанёс бы яго да парыжскага Нотр-Дама...» — захапленна апавёў мне мясцовы дзядуля на плошчы ў Глыбокім. Дарэчы, захаваўся і сам касцёл, які пасля паўстання 1863 года царскай уладай аддалі пад царкву. (Заканчэнне на 2-й стар.)

Банапарт прызнаваў, што галоўную памылку 1812 года зрабіў у Беларусі.

ПАСЕ прагаласавала за аднаўленне для парламента Беларусі статусу спецзапрошанага пасля ўвядзення мараторыю на пакаранне смерцю Парламента Асамблея Савета Еўропы (ПАСЕ) прагаласавала за аднаўленне для беларускага парламента статусу спецыяльна запрошанага пасля ўвядзення мараторыю на пакаранне смерцю. У час дэбатаў парламентарыі прынялі восьмую папраўку, у адпаведнасці з якой ПАСЕ заклікае Бюро Савета Еўропы «адмяніць рашэнне аб прыпыненні дзеяння статусу спецыяльна запрошанага для парламента Беларусі пасля ўвядзення беларускімі ўладамі мараторыю на пакаранне смерцю». Разам з тым трэба адзначыць, што канчатковае юрыдычнае рашэнне аб аднаўленні статусу для Беларусі будзе прымаць Бюро Савета Еўропы, якое, як мяркуюцца, збярэжца ў Парыжы 7 верасня.

Валерый Іваной назваў нечаканай умовы ПАСЕ аб вяртанні для беларускага парламента статусу спецзапрошанага

Намеснік старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Валерый Іваной назваў нечаканай умовай рэзолюцыі ПАСЕ аб аднаўленні для беларускага парламента статусу спецыяльна запрошанага пасля ўвядзення мараторыю на смертную кару. Аб гэтым ён заявіў журналістам у Страсбургу, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Рашэнне з'яўляецца нечаканым і яго трэба асэнсаваць, — кажа Валерый Іваной. — Прынята палітычнае рашэнне, а юрыдычнае будзе прынята вясной на Бюро Савета Еўропы».

Беларускі парламентарый лічыць, што ў падкальмішкі рэзолюцыі выкладзена дастаткова шмат утوی. «Гэта вялікая напружаная работа. Да любой дзяржавы можна выставіць такія патрабаванні і падумаць аб статусе гэтай дзяржавы (у Савеце Еўропы. — Заўвага БЕЛТА)», — адзначаў віцэ-спікер.

Гаворачы аб перспектыве ўвядзення ў бліжэйшыя месяцы мараторыю на смертную кару, Валерый Іваной сказаў, што гэта няпростае пытанне, паколькі ў Беларусі ёсць рэфэрэндум, і 80 працэнтаў грамадзян выказалі супраць адмены смертнай кары. Разам з тым ён падкрэсліў, што Беларускаю імя зроблена на шляху абмежавання прымянення смертнай кары: ужо больш як год яна не прымяняецца, а колькасць артыкулаў Крымінальнага кодэкса, якія прадугледжваюць такую меру пакарання, скарацілася ў 2 разы.

Як паведамляецца ў час дэбатаў ПАСЕ прыняла восьмую папраўку, у адпаведнасці з якой заклікае Бюро Савета Еўропы адмяніць рашэнне аб прыпыненні дзеяння статусу спецыяльна запрошанага для парламента Беларусі пасля ўвядзення беларускімі ўладамі мараторыю на выкананне смертнай кары. Разам з тым канчатковае юрыдычнае рашэнне аб аднаўленні статусу для Беларусі будзе прымаць Бюро Савета Еўропы, якое, як мяркуюцца, збярэжца ў Парыжы 7 верасня.

Сярод дэпутатаў ПАСЕ павялічваецца колькасць прыхільнікаў развіцця ўзаемапаважальнага і прагматычнага дыялога з уладамі Беларусі

Праведзеная ў час сесіі Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы дыскусія па беларускім пытанні і прынятая рэзолюцыя сведчаць аб наступным змяненні падыходу арганізацыі да супрацоўніцтва з Беларуссю і росце сярод дэпутатаў ПАСЕ колькасці прыхільнікаў развіцця ўзаемапаважальнага і прагматычнага дыялога з уладамі краіны. Аб гэтым заявіў прэс-сакратар МЗС Беларусі Андрэй Папоў, адказваючы на пытанне прадстаўнікоў СМІ адносна прыняцця Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы рэзолюцыі па Беларусі, паведамляе карэспандэнт БЕЛТА.

«У гэтым кантэксце мы адзначаем заклік Асамблеі да Бюро ПАСЕ аднавіць статус «спецыяльна запрошанага» для Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь», — сказаў прэс-сакратар беларускага МЗС. На жаль, адначыў Андрэй Папоў, «заключае тое, што каровы раз у ПАСЕ выступаюць новай папярэдняй умовай, у прыватнасці, адносна ўвядзення мараторыю на пакаранне смерцю ў Беларусі». Рэспубліка Беларусь, як ужо неаднаразова гаварылася, з разуменнем ставіцца да пазіцыі Савета Еўропы адносна пытання аб пакаранні смерцю. Неабходнае абмежаванне і аналіз на гэту тэму выдзелаў у беларускім парламенце, юрыдычнай супольнасці нашай краіны, дзе, бліспрэчна, прымаюць да ўвагі не толькі пазіцыю Савета Еўропы, але і важае меркаванне грамадзян Беларусі, выказанае на ўсенародным рэфэрэндуме па гэтым пытанні.

«Акрамя таго, наколькі нам вядома, адмена пакарання смерцю або ўвядзення мараторыю на яго прымяненне ў адпаведнасці са статутнымі дакументамі Савета Еўропы з'яўляюцца умовамі для ўстаўлення краіны ў Арганізацыю, а не для прадастаўлення статусу «спецыяльна запрошанага», — сказаў Андрэй Папоў.

Жыццёвая ўмова

У выніку дэбатаў па «беларускім» пытанні ў Страсбургу прынятая папраўка да рэзолюцыі, паводле якой ПАСЕ заклікае Бюро Савета Еўропы адмяніць рашэнне аб прыпыненні дзеяння статусу спецзапрошанага для беларускага парламента... пасля ўвядзення беларускімі ўладамі мараторыю на выкананне смертнай кары.

Рэзолюцыя стала і чаканай, і нечаканай адначасова. З аднаго боку, пытанне аб пакаранні смерцю заўжды ўспрымалася як лакмусавая паперка для Савета Еўропы, чаго тут здзіўляцца. А з другога... Ужо нафта аптымістычнымі былі заявы еўрапалітыкаў напярэдадні, у прыватнасці, словы прэзідэнта ПАСЕ на адкрыцці сесіі аб тым, што Асамблея хутчэй за ўсё прыме рэзолюцыю па аднаўленні статусу спецзапрошанага для беларускага парламента. Аднак карта ПАСЕ для Беларусі і яшчэ не разыграная: канчатковае юрыдычнае рашэнне — за Бюро Савета Еўропы, яно можа быць прынятае ў верасні.

Есць час на тое, каб усё асэнсаваць і прааналізаваць. Пазнаёмімся з меркаваннем эксперта. На думку палітолага Юрыя ШАЎЦОВА, патрабаванне выглядае як фарміліскае, непрычыповае. «Калі б яно было прынішчовам, тады не трэба было б чакаць рашэння Бюро ПАСЕ ў верасні. Гэта проста зацвягненне, палітычны торг з Беларускаю па рознага роду пытаннях». Прынцыповы ж складальнік у тым, што па сутнасці пытанне аб смертнай кары куды больш глыбокае, не толькі ўзроўню ПАСЕ, — яно з'яўляецца адным з ключавых момантаў, якія абумоўліваюць далучэнне да еўрапейскай сям'і. І калі гэты камень пераложы будзе пераадолены, адкрыцца магчымасць «самых смелых дыпламатычных крокаў на еўрапейскім кірунку», — мяркуюць аналітыкі. «Але нам гэта вельмі складана пераадолець, у нас смертная кара была захаваная ў выніку рэфэрэндуму і лагічна чакаць, што і рашэнне аб адмене ад смертнай кары павінна прымацца на рэфэрэндуме, прынамсі тэрэзатычна. І такі рэфэрэндум будзе бы сапраўды рэфэрэндумам аб еўрапейскай пераарыентацыі Беларусі».

Патрабаванне ПАСЕ будзе ўспрынятае ды ўжо ўспрымаецца ўсур'ёз, лічыць палітолаг, неаднаразова агучвалася, што смертная кара ў Беларусі ўжо амаль не прымяняецца. «На сёння гэта адзіная рэальная глыбокая праблема, якая падлягае Беларусі ў Еўропу», — адзначае сурзамоўца. «У любым выпадку пытанне пра смертную кару будзе ўсплываць пастаянна, калі не цяпер, то тады, калі ўслед за рэжымом ПАСЕ ўстане пытанне аб панаўартаным членстве ў Савеце Еўропы».

Палітолаг мяркую, што рашэнне будзе знойдзена, магчыма, проста не вельмі хутка... «Многія змяненні, якія чакае Еўропа, яны ў нас і так знутры нарадзіліся. І таму, мабыць, удацца на нейкай фазе мець і такую фармулёўку ўзаемаадноснасці, якая не будзе прадугледжваць занадта розкай лямкі таго, што ў нас адбываецца, і тым не менш дазваляць мець цэснасць стасункі з Еўропай».

Іран з'яўляецца адной з прыярытэтных краін у знешняй палітыцы Беларусі

Іран займае адно з найважнейшых месцаў у знешняй палітыцы Беларусі, паведаміў старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Барыс Батура ў час сустрэчы са старшынёй Сходу Ісламскага савета Ірана Лі Арашдыр Ларыджані ў Тэгеране. «Мы высокая цямніна сяброўскай адносіны і ўтэпунны, што наша дружба паслужыць умясаванню дабраўту народаў дзвюх краін», — сказаў Барыс Батура. У сваю чаргу Лі Арашдыр Ларыджані канстатаваў станоўчыя тэмпы развіцця адносінаў Беларусі і Ірана як у палітычным, так і ў эканамічным сферах.

Барыс Батура таксама наведваў маўзалей Хамейні ў Тэгеране. Беларусі і Іран наладзілі добрыя палітычныя адносіны і павінны імкнуцца да дэяўлення эканамічных сувязяў да такога ж узроўню, заявіў старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Барыс Батура на сустрэчы з міністрам гандлю Ірана Масудам Мір-Каземі ў Тэгеране. Барыс Батура выказаў меркаванне, што некаторыя цяжкасці ў супрацоўніцтве бізнесменаў і прадпрыемстваў дзвюх краін узнікаюць з-за таго, што партнёры рэдка сустракаюцца і слаба інфармаваны аб патэнцыяле адін аднаго. «Але я лічу, што ўсё гэта — пераадоляльны перашкоды. Многія ўсмясненныя практыцы сведчаць аб тым, што мы паступова рухамся наперад у супрацоўніцтве нашых эканамічных сфераў, нягледзячы на тое, што пачынаюцца эканамічны дзвюх краін прырэзаны і сувесныя фінансавы крызісы», — сказаў беларускі спікер. У сваю чаргу Масуд Мір-Каземі адзначыў, што ў Беларусі і Ірана існуюць выдатныя магчымасці для сумеснай работы ў сферах вытворчасці, прамысловасці, тэхналогіі, гандлю. Пры гэтым ён пагадзіўся з Барысам Батурам, што беларускія і іранскія бізнесмены пакуль недастаткова добра інфармаваны аб патэнцыяле кожнага з бакоў.

БЕЛТА.

Валерый САМАЛОК:

«АПТЫМАЛЬНАЕ ВЫРАШЭННЕ СПРЭЧКІ — МІРАВОЕ ПАГАДНЕННЕ»

Аб важнасці стады падрыхтоўкі справы да судовага разбору, аб падрыхтаваным праекце Пленума Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусі і планаваных дапаўненняў у Грамадзянскі працэсуальны кодэкс размаўляем з суддзёй грамадзянскай калегіі Вярхоўнага Суда Беларусі Валерыем САМАЛОКОМ.

справы да судовага разбору?

— Пажаўце мне хоць аднаго чалавека, які марыць трапіць у залу судовага пасяджэння? Наўрад ці знойдзецца ахвотнік. Але, як кажуць у народзе, ад астрого (у гэтым выпадку ад суда — Н.Д.) няма перасяроду. — Народную мудрасць пацвярджае статыстыка: сапраўды, колькасць разгледжаных судамі грамадзянскіх спраў з кожным годам павялічваецца. Калі ў 2004 годзе паступіла 191723 зваротаў, то летас іх колькасць дасягнула ажно 271309. Але, нягледзячы на рост нагрукі, судзіі імкнучыся вырашыць спрэчку не толькі якасна, але і, па магчымасці, хутка.

— Зразумела, што ніхто не гарыць жадаем без канца абвіваць парогі суда. Ад чаго залежыць хуткасць вырашэння спрэчкі?

— У першую чаргу гэта залежыць ад добра спланаванай і праведзенай на высокім узроўні падрыхтоўкі справы да судовага разбору. З уласнай практыкі ведаю, што належна падрыхтоўка грамадзянскай справы да судовага разбору забяспечвае ў большасці выпадкаў разгляд у першым судовым пасяджэнні (да слова, летась 77% спраў было разгледжана на першым судовым пасяджэнні). Гэтае пытанне будзе разгледжана на набліжэйшым Пленуме Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусі. Тэрмін жа падрыхтоўкі, згодна з законам, не павінен перавышаць агульнага тэрміну разгляду справы. Па большасці справы вызначаны двухмесячны тэрміны. Звыш двух месяцаў, як правіла, справы не разглядаюцца. Выключэнне складаюць выпадкі, калі суддзя вымушаны (з прычыны ўважлівых абставін): напрыклад, цяжкая хвароба ці працягла камандзіроўка адказчыка) прыпыніць разгляд.

— Колькі часу з гэтых двух месцаў прыпадае на падрыхтоўку?

— Усё залежыць ад складанасці і забянтанасці спрэчкі. Але, як правіла, тэрмін падрыхтоўкі не перавышае месяца. Стадыя падрыхтоўкі маецца ва ўсіх краінах свету. Праўда, у асобных краінах судзіі не прымаюць непасрэднага ўдзелу ў падрыхтоўцы справы. Гэтым займаюцца самі бакі спрэчкі. У нас жа ў падрыхтоўцы справы актыўная роля належыць менавіта судзіі.

— Ці па ўсіх справах грамадзянскага характару праводзіцца падрыхтоўка?

— Эсць такія катэгорыі спраў, напрыклад, справы загаднай вытворчасці, справы, якія датычацца падатковага збору ў даход дзяржавы, спланаванага лімітаў, па якіх суддзя выносіць рашэнне адразу без усялякай папярэдняй падрыхтоўкі. Па іншых пытаннях падрыхтоўка да судовага разбору з'яўляецца абавязковай.

— А што трэба рабіць судзіі і абодвум бакам, каб найбольш эфектыўна вырашыць спрэчку?

— Грамадзянскія справы разглядаюцца на аснове прыпынку спадборніцтва. Таму першае, што павінен зрабіць суддзя, — гэта растлумачыць абодвум бакам правільны гульні, іх правы і абавязкі. Напрыклад, непадрыхтаваны адказчык можа не ведаць, што ён мае магчымасць на стады падрыхтоўкі не толькі пісьмова адмовіць выступаючым яму іск, але і заявіць сустрэчку. Ад таго, наколькі актыўную пазіцыю (своеслова з'яўляючы ў суд, падаваць доказы) будзе займаць падчас судовага працэсу абодва бакі, залежыць эфектыўнасць вырашэння спрэчкі.

— Часта ўдзельнікі спрэчкі ігнаруюць павесткі ў суд?

— Калі ісцця два разы не з'явіўся ў суд без уважливой прычыны, то яго заява застаецца без разгляду. Людзі гэта ведаюць, таму прыходзяць па выкліку судзіі спецоасова. Што ж датычыцца адказчыкаў, то праціць іх яшчэ крыху менш. У сувязі з гэтым Вярхоўны Суд прапаноўвае ўвесці ў практыку зноўнае вырашэнне справы. Гэта значыць, што суддзя будзе мець права вынесці рашэнне на падставе прад'яматраваных доказаў без наяўнасці адказчыка, які быў належным чынам выкліканы на судовае пасяджэнне.

— І што, абодва бакі заўсёды свесчова падаюць усе доказы?

— На жаль, не. Часам адказчыкі спецыяльна зацягваюць судовы працэс: прыносяць доказы толькі на першае судовае пасяджэнне. На маю думку, так быць не павінна. Таму зараз працуем над унесеннем змен у Грамадзянскі працэсуальны кодэкс. Лічу, што мэтазгодна перанясці прыклад некаторых еўрапейскіх судов: там доказы, якія не былі агучаны на стады папярэдняга судовага пасяджэння без уважлівых прычын, не прымаюцца да разгляду ў статусе першай інстанцыі.

— Вы ўгадалі пра папярэдняе судовае пасяджэнне. Якое месца яно займае ў судовым працэсе?

— Папярэдняе судовае пасяджэнне з'яўляецца формай падрыхтоўкі справы да судовага разбору, якую ўвёлі больш як два гады таму. Але, са згоды абодвух бакоў, пры наяўнасці ўсіх доказаў, наша заканадаўства дазваляе трансфармаваць папярэдняе судовае пасяджэнне ў судовы разбор справы. Здраецца і так, што спрэчка вырашаецца ўжо на стады пытання: бакі пасля перамоў вырашаюць заключыць міравое пагадненне. І яно можа быць зацверджана судом на папярэдням судовым пасяджэнні. Гэта аптымальна і найбольш эканамічная форма вырашэння любой спрэчкі.

— У 2008 годзе ў сувязі з заключэннем міравых пагадненняў было спынена каля 26 тысяч грамадзянскіх спраў. Як правіла, яны звязаныя з нейкімі маёмаснымі прэтэнзіямі адзін да аднаго. Але гэта права, на жаль, рэалізуецца не ў поўнай ступені.

Не раз'ехаліся... трамвай

У Мінску на прыпыначным пункце «Праспект Незалежнасці» ў дарожна-транспартнае здарэнне трапілі два трамвай — сутыкнуліся машыны маршрутаў №3 і №1.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» прэс-сакратар Мінскага гарадскога ўпраўлення МНС Аляксандр Лпаніч, аварыя зафіксавана ў без чэвры адзінаццаці раўніц. У абодвух трамваяў у момант сутыкнення знаходзілася 25 пасажыраў, двое з якіх пацярпелі. Прычым, пацярпелі пасажыры маршруту №3. Пасля медыцынскага абследавання абодва былі адпушчаны дадому. Затрымаў у руку скапла каля 20 хвілін. Разбор здарэння праводзіць камісія КУП «Мінсктранс» і ДАІ.

Ігар ГРЫШЫН.

РАСПАЖЫЎНАГЛЯД ПЛЫШЫРЬЎ СПІС ДАВЗОЛЕНАЙ ДА ўВОЗУ ў РАСНО БЕЛАРУСКАЙ МАЛОЧНАЙ ПРАДУКЦЫІ ДА 273 НАЗВАЎ

Аб гэтым паведамляюць расійскія СМІ са спасылкай на заяву кіраўніка Распажываўнагляду Генадзі Анішчанкі, перадае карэспандэнт БЕЛТА. Паводле слоў Генадзі Анішчанкі, да 139 відаў прадукцыі, якія былі дапушчаны да ўвозу па першапачатковым спісе, вызначаным 16 чэрвеня ў выніку перагавораў з кіраўнікамі Мінскага аддзялення і Міністэрства аховы здароўя Беларусі, дабаўлены яшчэ 134 віды.

КАЛЯ ВР1 МЛРД ЗАПЛАЦІЎ БЕЛАРУС ЗА 10 СОТАК ЗЯМЛІ ў МІНСКУ

У Мінску за 2008 год і з пачатку гэтага года ў прыватную ўласнасць грамадзян рэспублікі прададзена 36 зямельных участкаў. Аб гэтым паведаміў дырэктар Мінскага гарадскога тэрытарыяльнага фонду дзяржамаёмасці Андрэй Такаруч. Ён нагадаў, што аўкцыёны па рэалізацыі зямельных участкаў праводзіцца ў адпаведнасці з указам № 667. Першыя таргі па продажы зямлі ў сталіцы ў прыватную ўласнасць адбыліся ў маі 2008 года. На гэты момант у горадзе праведзена 12 аўкцыёнаў, у ходзе якіх былі выстаўлены 36 участкаў зямлі, і ўсе яны былі прададзены. На таргі выстаўляюцца ўчасткі для будаўніцтва аднакватэрных (блакаваных) жылля дамоў. Яны размешчаны ў раёне малапаўтэрковай забудовы ў межах пр. Пераможцаў — праезду Дразды — ракі Сяіслач. Пры стартывым кошце ўсіх 36 участкаў

«Раскрывальнасць злачынстваў у Беларусі адна з самых высокіх у свеце»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

На жаль, як дзяржабываўцы, так і суды сёння аднолькава ставяцца да злачынстваў, звязаных з атрыманнем хабару \$100 або \$16 тыс, хоць ставіць знак роўнасці паміж імі нельга, падкрэсліў Рыгор Васілевіч. Спінююся Р. Васілевіч і на некаторых гучных справах. Генеральная пракуратура Беларусі накіравала 15 чэрвеня ў Беларусі ваенны суд чарговы крымінальную справу па злачынствах, звязаных з незаконным перамяшчэннем тавараў праз мытную граніцу. Як паведаміў Рыгор Васілевіч, у справе фігуруюць 19 абвінавачаных, сярод якіх супрацоўнікі мытных і праваахоўных органаў. У ходзе следства быў устаноўлены ўрон ад гэтых злачынстваў — Вр2 млрд. Быў кампенсаваны ўрон у памеры Вр1 млрд 700 млн і накладзены арышт на Вр300 млн. «Органы пракуратуры прыяўляюць каласальныя намаганні па расследаванні незаконнага перамяшчэння тавараў з Польшчы ў Беларусь», — адзначаў генпракурор. — За апошнія 3 гады па гэтых справах прайшлі 67 чалавек — у асноўным гэта прадстаўнікі мытных, праваахоўных і камерцыйных структур».

Генеральны пракурор расказаў і яшчэ пра адну гучную справу. Былы начальнік аддзела цэплатэхнічных рэсурсаў ААТ «Белэнергаснабкамлект» нанёс ўрон дзяржаве на суму Вр30 млрд. На працягу доўгага часу з іншымі асобамі ён закупляў імпартнае абсталяванне для дзяржпрадпрыемстваў і дзяржструктур па заведзенам завышанай цане — часта ён завышваў яе ў 10 разоў. У ходзе папярэдняга расследавання было устаноўлена, што гэтымі асобамі ажыццэвіла больш за 40 паставак абсталявання дзяржпрадпрыемствам і дзяржструктурам. У прыватнасці, была пастаўлена турбіна для Мінскай ЦЭЦ (ўрон ад гэтай «адзекі» склаў Вр2,5 млрд), а таксама газазерныручная ўстаноўка для Светлагорскай ЦЭЦ (ўрон 340 тыс. еўра), праведзены іншыя авантуры.

Паводле слоў Рыгора Васілевіча, 8 крымінальных карушчывых спраў, узбуджаныя ў Беларусі апошнім часам, звязаны з сістэмай органаў Міністэрства энергетыкі.

Рыгор Васілевіч паведаміў, што нядаўна быў унесены прыговор у адноснах да дырэктара Магілёўскага агенцтва па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельным кадастры за хабар \$45 тыс. Ён быў прыгавораны да 11 гадоў пазбаўлення волі.

Беларускія суды выносяць мінімальную колькасць прыгавораў аб пакаранні смерцю, паведаміў Рыгор Васілевіч. Генпракурор адзначыў, што калі ў 1997-1998 гадах каля 40 чалавек былі прыгавораны да смертнай кары, то ў мінулым годзе смертных прыгавораў было ўсяго два. У судовай вольцы правазначаць пажыццёвае заключэнне замест пакарання смерцю, адзначаў ён. Канстытуцыя Беларусі дапускае прымяненне смертнай кары, адзначаў Рыгор Васілевіч, але рашэнне аб мараторыі на пакаранне смерцю ўводзіцца кіраўніком дзяржавы.

Паводле паведамленняў БЕЛТА.

Пісьменнікі: змаганне за ідэалы

Дзве памятных даты адначасова будучы адзначаць сёння падчас урачыстасцяў у Доме літаратара Сяўета 75-годдзе ўтварэння Саюза пісьменнікаў Беларусі супала з 65-годдзем вызвалення Беларусі. Вядома, што вайна прайшла праз душы беларусаў, змяніўшы адуцвенне сутнасці жыцця. Пра гэтыя змены, якія былі перажыты асабіста, пра голь і жах вайны, якія бачылі на свае вочы, потым захачэлася расказаць іншым. Мо гэта таксама была форма вызвалення ад пакутлівых успамінаў — выліч іх праз словы. Беларуская літаратура атрыла ла цэлае пакаленне творцаў, якія мелі што сказаць пра каштоўнасць міру — на зямлі і ў душы чалавека. Найперш пісьменнікаў-ветэранаў будучы ўшаюнаўца сёння на ўрачыстай вечарыне.

Распавядае першы сакратар грамадскага аб'яднання «Саюз пісьменнікаў Беларусі» Віктар ПРАУДЗІН:

— 24 чэрвеня 2004 года ў Доме літаратара па вуліцы Фрунзэ, 5 грамадскае аб'яднанне «Саюз пісьменнікаў Беларусі» праводзіць урачыстасці, прысвечаныя 75-годдзю стварэння Саюза пісьменнікаў Беларусі і 65-годдзю вызвалення краіны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, 8 чэрвеня афіцыйна мы адзначалі 75-годдзе ўтварэння «Саюза пісьменнікаў Беларусі». Галоўныя святкаванні да дня Вызвалення ў краіне яшчэ наперадзе. Але ў нашых урачыстасцях у гонар пісьменнікаў прымуць ўдзел прадстаўнікі кіраўніцтва краіны. Планаўца пастарскае слова Мітрапаліта Мінск

і Слуцкага Філарэта. Чакаецца прыезд намесніка прэм'ер-міністра Уладзіміра Патупчыка. Павінны прыйсці міністр інфармацыі Уладзімір Рубаконі і міністр культуры Павел Латушка. Міністр асабічных Леанід Малаўца будзе ўрачыць ветэранам узнагароды.

Сёння ў нашым «Саюзе пісьменнікаў Беларусі» 22 ветэраны Вялікай Айчыннай вайны. Але на вечарыне будзца прысутнічаць яшчэ 11 ветэранан кіно — мы сёння супрацоўнічаем з аб'яднаннем кінематграфісты, у нас заключана дамова і каторы год гэтае мерапрыемства мы праводзім разам. Мы разам вшнхуем нашых ветэранаў, падарункі робім і матэрыяльна дапамагам. У мінулым годзе адзначылі свята з удзелам пасольства Расіі, двойчы — з удзелам іншых грамадскіх аб'яднанняў. Хоцачца сказаць, што сяўета ва ўшанаванні прыме ўдзел Міжнародны літаратурны фонд з Масквы, які нашым ветэранам выдзеліць матэрыяльную дапамогу. Усё зроблена на міжнародным узроўні.

У нас каля 500 членаў Саюза пісьменнікаў Беларусі. Запрошаны практычна ўсе пісьменнікі. Але асноўная частка прысутных будзе з Мінска і з Мінскай вобласці — тыя, каму бліжэй дзесяць у сталіцу. Будучы толькі дэлегацыя з абласцей. Пасля ўрачыстай часткі будзе вельмі харошы канцэрт з вядомымі артыстамі Беларусі — дзесці на гадзіну. Зала ў нас амаль на 400 месцаў. Уваход вольны — дзверы для ўсіх у нас адчыненыя.

Ларыса ІВАНОВА.

— Ці шмат іскаў задавальняецца і як часта абскарджваюцца рашэнні судзіі па грамадзянскіх справах?

— На працягу пяці апошніх гадоў гэты паказчык (задавальненне іскаў) вагаецца ў межах 95—96%. Што ж датычыцца другой часткі пытання, то ў касацыйным парадку ў Мінскім гарадскім судзе летас разгледзена каля 3 тысяч спраў. Гэта самы высокі паказчык па рэспубліцы, то праціць іх яшчэ крыху менш. У сувязі з гэтым Вярхоўны Суд прапаноўвае ўвесці ў практыку зноўнае вырашэнне справы. Гэта значыць, што суддзя будзе мець права вынесці рашэнне на падставе прад'яматраваных доказаў без наяўнасці адказчыка, які быў належным чынам выкліканы на судовае пасяджэнне.

— Якія спрэчкі на сёння самыя вострыя і актуальныя?

— Хвалюе, што ў апошні час павялічылася колькасць іскаў супраць сваіх родных. Яны звязаныя, як правіла, з маёмаснымі спрэчкамі. Блізкія, здавалася б, людзі не могуць падзяліць не толькі метры, але і сантыметры. Судзіцца бацькі з дзецьмі, браты з сёстрамі, бабулі з унукамі... Напрыклад, на адной са сталічных вуліц пенсіянер пражываў у 4-пакаёвай кватэры. Калі дзяду аднаўдзю, сын забраў яе ў да сябе ў Маскву. Бацька вырашыў перапісаць кватэру на сына. Дачка (жыве ў Мінску), каб ліквідаваць завяччэнне, падала іск аб прызнанні бацькі недзеяздольным.

Часта старыя людзі не звяртаюць увагі на тое, які дакумент падпісваюць. Напрыклад, дзядуля падпісаў звестчаны дагавор дарэння жылля. Пасля таго, як застыў без даху над галавой, звярнуўся са слязмі ў суд, каб прызнаць дагавор дарэння несапраўдным. Таму раю перад тым, як здзейсніць юрыдычна значнае дзеянне, звярнуцца па параду да спецыяліста.

Р.С. Валерый Самалок яшчэ раз падкрэсліў, што падрыхтоўка справы да судовага разбору з'яўляецца вельмі важнай стадыяй грамадзянскага працэсу. Менавіта таму Вярхоўны Суд абавязвае судовую практыку па гэтай тэме і распрацаваў праект паставы Пленума, які дапамагае судам якасна і свесчова разгляда

ВАШ ДЭПУТАТ У ПАЛАЦЕ ПРАДСТАЎНІКОЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ЧАЦВЁРТАГА СКЛІКАННЯ

ГОРАД МІНСК

Шабаноўская выбарчая акруга № 91

ЮРГЕЛЕВИЧ

Галіна Мікалаеўна

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, культуры, навуцы і навукова-тэхнічным прэгрэсе.

Нарадзілася 30 красавіка 1954 года ў вёсцы Валяр'янава Мінскага раёна Мінскай вобласці.

Закончыла Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт. Працавала старшым тэхнікам інстытута «БелНДІ-палівапраект», старшай піянерважатай Бараўлянскай сярэдняй школы Мінскага раёна, інжынерам інстытута «Сельгастэхпраект» у горадзе Мінску, настаўніцай Бараўлянскай сярэдняй школы Мінскага раёна і сярэдняй школы № 162 горада Мінска, інструктарам аддзела прапаганды Заводскага райкама КПБ горада Мінска, дырэктарам сярэдняй школы № 43 і № 162. Займала пасаду начальніка ўпраўлення адукацыі адміністрацыі Заводскага раёна горада Мінска.

Выбралася дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь трэцяга склікання — на меснікам старшыні Пастаяннай камісіі па адукацыі, культуры, навуцы і навукова-тэхнічным прэгрэсе.

Узнагароджана Ганаровай граматай Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Чкалаўская выбарчая акруга № 96

КОРАП

Раман Леанідавіч

Член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах і сувязях з СНД.

Нарадзіўся 8 студзеня 1952 года ў горадзе Мінску.

Закончыў Віцебскі дзяржаўны медыцынскі інстытут, Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь. Працаваў урачом-анестэзіялагам-рэанімолагам медыка-санітарнай часткі Магілёўскага камбіната сінтэтычных валокнаў імя У.І. Леніна, галоўным урачом санаторыя-прафілакторыя «Кіравец» Магілёўскага аўтазавода імя С.М. Кірава, урачом-анестэзіялагам-рэанімолагам медыка-санітарнай часткі Магілёўскага вытворчага аб'яднання «Хімвалокно». Займаў пасаду намесніка галоўнага ўрача па медыцынскай частцы 2-й клінічнай бальніцы, галоўнага ўрача лясчэбна-прафілактэчнай установы «Гарадская клінічная бальніца хуткай медыцынскай дапамогі» горада Мінска.

Выбраўся дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь трэцяга склікання.

Узнагароджаны юбілейнымі медалямі «60 гадоў Перамогі над Германіяй», «90 гадоў Узброеных Сілаў Рэспублікі Беларусь», Ганаровай граматай Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Ганаровай граматай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, знакам «Выдатнік аховы здароўя Рэспублікі Беларусь».

Адзінцоўская выбарчая акруга № 101

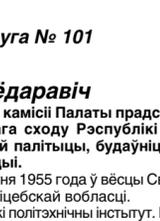
КУЗЬМІЧ

Аляксей Фёдаравіч

Член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па жыллёвай палітыцы, будаўніцтве, гандлі і прыватызаванні.

Нарадзіўся 26 жніўня 1955 года ў вёсцы Свяда Лепельскага раёна Віцебскай вобласці.

Закончыў Беларускае політэхнічнае інстытут. Працаваў электрамонтарам, інжынерам-канструктарам аддзела галоўнага энергетыка Мінскага трактарнага завода. Быў старшым інжынерам лабараторыі, сакратаром камітэта камсамола, намеснікам начальніка аддзела забеспячэння і камплектацыі, старшынёй прафсаюза камітэта Мінскага домабудаўнічага камбіната № 3. Працаваў начальнікам дэжурна-эксплуатацыйнага ўчастка Фрунзенскага раёна горада Мінска, дырэктарам унітарнага прадпрыемства «Рамаўтадар», намеснікам генеральнага дырэктара унітарнага прадпрыемства «Гармаўтадар Мінгарвыканкам». Займаў пасаду намесніка дырэктара па ідэалагічнай рабоце і сацыяльных пытаннях, намесніка дырэктара па кадрах, быццё і ідэалагічнай рабоце адрывага ацэньвернага таварыства «Мінскі домабудаўнічы камбінат».

Аўтазаводская выбарчая акруга № 92

ВЫСОЦКІ

Аляксандр Мікалаевіч

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па працы, сацыяльным абароне, справах ветэранаў і інвалідаў.

Нарадзіўся 27 чэрвеня 1953 года ў горадзе Мінску.

Закончыў Беларускае дзяржаўнае інстытут народнай гаспадаркі, Мінскую вышэйшую партыйную школу. Быў кінамеханікам у кіназатрахах «Вымпел» і «Піонер» горада Мінска. Працаваў слесарам, інжынерам-тэхнолагам, майстрам, сакратаром парткама аўтапрычэпнай вытворчасці, намеснікам дырэктара аўтапрычэпнай вытворчасці па матэрыяльна-тэхнічным забеспячэнні, намеснікам начальніка ўпраўлення кадраў — начальнікам аддзела рабочых кадраў рэспубліканскага унітарнага прадпрыемства «Мінскі аўтамабільны завод». Займаў пасаду старшыні пярэдняй прафсаюзнай арганізацыі рэспубліканскага унітарнага прадпрыемства «Мінскі аўтамабільны завод» Беларускага прафсаюзнага саюза работнікаў прамысловасці.

Выбраўся дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь трэцяга склікання — на меснікам старшыні Пастаяннай камісіі па працы, сацыяльным абароне, справах ветэранаў і інвалідаў.

Узнагароджаны юбілейнымі медалямі «60 гадоў Перамогі над Германіяй», «90 гадоў Узброеных Сілаў Рэспублікі Беларусь», Ганаровай граматай Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, знакам «Выдатнік аховы здароўя Рэспублікі Беларусь».

Кастрычніцкая выбарчая акруга № 97

КАЗЛЮ

Аляксей Максімавіч

Член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па правах чалавека, нацыянальных адносін і сродках масавай інфармацыі.

Нарадзіўся 4 чэрвеня 1949 года ў вёсцы Карманюка Бялыніцкага раёна Магілёўскай вобласці.

Закончыў Мінскі радыётэхнічны інстытут. Працаваў інжынерам-тэхнолагам, майстрам-тэхнолагам, намеснікам начальніка цэха, намеснікам сакратара парткама, старшынёй прафкама, начальнікам ўпраўлення сацыяльна-бытавога развіцця, намеснікам генеральнага дырэктара навукова-вытворчага аб'яднання «Інтэргал».

Узнагароджаны медалямі «За воінскую доблесць», «За працоўную адзнаку».

Суهارаўская выбарчая акруга № 102

ЛУКАШОНАК

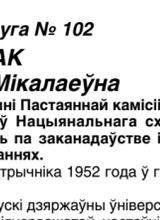
Валянціна Мікалаеўна

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па заканадаўстве і судова-прававых пытаннях.

Нарадзілася 1 кастрычніка 1952 года ў горадзе Мінску.

Закончыла Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт. Працавала старшай піянерважатай, настаўнікам, намеснікам дырэктара сярэдняй школы № 132 горада Мінска, інспектарам аддзела народнай адукацыі Фрунзенскага раёна горада Мінска, дырэктарам сярэдняй школы № 179 горада Мінска. Займала пасаду намесніка кіраўніка адміністрацыі Фрунзенскага раёна горада Мінска.

Мае Падзяку Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Узнагароджана Ганаровай граматай Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Ганаровай граматай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, знакам «Выдатнік адукацыі», «За развіццё фізічнай культуры ў Рэспубліцы Беларусь».

Масюкоўшчынская выбарчая акруга № 103

СУХАВЕЙ

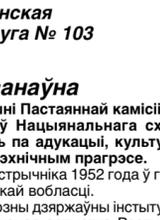
Святлана Іванавіч

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, культуры, навуцы і навукова-тэхнічным прэгрэсе.

Нарадзілася 28 кастрычніка 1952 года ў горадзе Мазыры Гомельскай вобласці.

Закончыла Усеазаёны дзяржаўны інстытут кінематаграфіі. Заслужаная артыстка Рэспублікі Беларусь. Працавала актрысай, вядучым майстрам сцэны тэатра-студыі кінаакцёра рэспубліканскага унітарнага прадпрыемства «Нацыянальная кінастудыя «Беларусьфільм».

Узнагароджана медалямі Францыска Скарыны, Пушкіна (Расійская Федэрацыя).

Кальварыцкая выбарчая акруга № 104

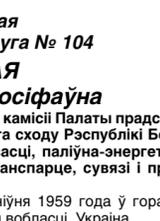
ЖУРАЎСКАЯ

Валянціна Іосіфаўна

Член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па працы, транспарце, сувязі і прадпрыемствам.

Нарадзілася 7 жніўня 1959 года ў горадзе Шацкёрску Данецкай вобласці, Украіна.

Закончыла Мінскі дзяржаўны педагагічны інстытут. Працавала кантралёрам аддзела тэхнічнага кантролю Мінскай скургалатарэйнай фабрыкі імя Куйбышава, майстрам вытворчага навування, інжынерам, старшым майстрам, намеснікам дырэктара па вучэбна-выхавальнай рабоце вышэйшага прафесійна-тэхнічнага вучылішча лёгкай прамысловасці № 43 горада Мінска. Займала пасаду дырэктара сярэдняй школы № 38 горада Мінска, дырэктара ўстаноў адукацыі «Мінскі дзяржаўны прафесійна-тэхнічны каледж лёгкай прамысловасці».

Стравіленская выбарчая акруга № 105

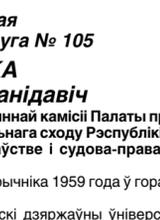
САМАСЕЙКА

Мікалай Леанідавіч

Старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па заканадаўстве і судова-прававых пытаннях.

Нарадзіўся 3 кастрычніка 1959 года ў горадзе Маскве РСФСР.

Закончыў Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт. Працаваў слесарам-інструментальшчыкам Мінскага вытворчага аб'яднання «Гарызонт», судзей народнага суда Фрунзенскага раёна горада Мінска, судзей судовай калегіі па крымінальных справах Мінскага гарадскога суда, судзей, старшынёй суда Цэнтральнага раёна горада Мінска.

Коласаўская выбарчая акруга № 106

ПАЛЯНСКАЯ

Галіна Уладзіміраўна

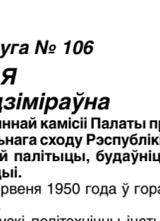
Старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па жыллёвай палітыцы, будаўніцтве, гандлі і прыватызаванні.

Нарадзілася 10 чэрвеня 1950 года ў горадзе Валгаградзе РСФСР.

Закончыла Беларускае політэхнічнае інстытут. Кандыдат архітэктуры, дацэнт. Працавала архітэктарам дзяржаўнага праектнага інстытута «Мінскпраект», асістэнтам, старшым выкладчыкам, дацэнтам кафедры горадабудаўніцтва Беларускага політэхнічнага інстытута, дацэнтам кафедры, намеснікам дэкана архітэктурнага факультэта Беларускага політэхнічнага акадэміі, дэканам архітэктурнага факультэта Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта.

Выбраўся дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь трэцяга склікання — на меснікам старшыні Пастаяннай камісіі па жыллёвай палітыцы, будаўніцтве, гандлі і прыватызаванні.

Узнагароджана Ганаровай граматай Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Свіслацкая выбарчая акруга № 94

ДАВЫДЗЬКА

Генадзь Браніслававіч

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па правах чалавека, нацыянальных адносін і сродках масавай інфармацыі.

Нарадзіўся 29 верасня 1955 года ў гарадскім пасёлку Сяню Віцебскай вобласці.

Закончыў Далекаўсходні педагагічны інстытут мастацтваў, Беларускае акадэмію мастацтваў. Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь. Працоўнае дзейнасць пачаў артыстам Арэбуржскага абласнога драматычнага тэатра імя М. Горькага. Пасля службы ў радах Узброеных Сілаў — артыст Магілёўскага абласнога тэатра драмы і камедыі імя В.І. Дуліна-Марцінкевіча. Працаваў артыстам у Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы, генеральным дырэктарам дзяржаўнай установы «Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы» ў горадзе Мінску.

Старшыня Асацыяцыі грамадскіх аб'яднанняў «Беларуская канфедэрацыя творчых саюзаў».

Выбраўся дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь трэцяга склікання.

Узнагароджаны медалём Францыска Скарыны, юбілейным медалём «90 гадоў Узброеных Сілаў Рэспублікі Беларусь», Ганаровай граматай Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Ганаровай граматай Парламентскага Сходу Саюза Беларусі і Расіі.

Паўндэва-Заходняя выбарчая акруга № 99

ШЫЛАВА

Святлана Дзмітрыеўна

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па ахове здароўя, фізічнай культуры, справах сям'і і моладзі.

Нарадзілася 18 красавіка 1961 года ў вёсцы Ульянавічы Сенненскага раёна Віцебскай вобласці.

Закончыла Мінскі дзяржаўны медыцынскі інстытут. Кандыдат медыцынскіх навук, дацэнт. Працавала медыцынскай сестрай, урачом-акушэркам-гінеколагам, старшынёй прафсаюзнага камітэта 5-й клінічнай бальніцы горада Мінска, асістэнтам, дацэнтам кафедры акушэрства і гінекалогіі ўстаноў адукацыі «Беларускае дзяржаўнае медыцынскае ўніверсітэт». Займала пасаду галоўнага акушэра-гінеколага аддзела медыцынскай дапамогі маці і дзецям ўпраўлення арганізацыі медыцынскай дапамогі Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Узнагароджана ганаровымі граматамі Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь, знакам «Выдатнік аховы здароўя Рэспублікі Беларусь».

Ясеніная выбарчая акруга № 100

КАРПЕНКА

Ігар Васільевіч

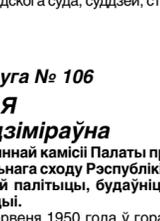
Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах і сувязях з СНД.

Нарадзіўся 28 красавіка 1964 года ў горадзе Новакузьнецку Кемеравскай вобласці РСФСР.

Закончыў Мінскі дзяржаўны педагагічны інстытут імя А.М. Горькага, Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь. Працоўнае дзейнасць пачаў старшым піянерважатам Азінскай сярэдняй школы Палацкага раёна Віцебскай вобласці. Пасля службы ў радах Узброеных Сілаў быў сакратаром камітэта камсамола, начальнікам аддзела, начальнікам ўпраўлення выхавальнай работы Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка. Працаваў начальнікам ўпраўлення выхавальнай работы, праектарам па выхавальнай і сацыяльнай рабоце ўстаноў адукацыі «Беларускае дзяржаўнае педагагічнае ўніверсітэт імя Максіма Танка».

Выбраўся дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь трэцяга склікання.

Узнагароджаны Ганаровай граматай Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Купалаўская выбарчая акруга № 95

ЛЯВОНЕНКА

Валянціна Сцяпанавіч

Член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах і сувязях з СНД.

Нарадзілася 10 сакавіка 1953 года ў гарадскім пасёлку Бальшавік Гомельскага раёна Гомельскай вобласці.

Закончыла Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт. Кандыдат істэрычнай навук, дацэнт. Працоўнае дзейнасць пачала статыстыкам камітэта камсамола Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Працавала асістэнтам кафедры гісторыі КПСС, асістэнтам кафедры сацыяльна-палітычнай гісторыі, выкладчыкам, дацэнтам кафедры гісторыі Беларусі і паліталогіі ўстаноў адукацыі «Беларускае дзяржаўнае тэхналагічнае ўніверсітэт».

«Мясцовыя» — не значыць «местачковыя»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Безумоўна, праблем у мясцовай улады хапае. Тым больш на «нізавым» узроўні, дзе кіраўнік сельскага Савета з'яўляецца адначасова і старшынёй сельвыканкама. Ад яго патрабуюць, што называецца, і энзіу, і зверну, і ён не заўсёды ў стане ўсё паспець. Таму ў якасці своеасаблівай «падмогі» і з'явіліся выязныя прыёмныя дні.

І такі кантакт з тэрыторыямі

дзян непасрэдна ў сельскім Савеце (асабліва калі на тэрыторыі знаходзіцца шмат населеных пунктаў, дзе жывуць сталыя людзі). Неабходна часцей «выходзіць» за межы кабінета.

— Мне могучэ запрарчыць старшыні сельскай Саветаў: маўляў, мы пастаянна выязджаем «на тэрыторыю»... Так, выязджаеце. Але з якой рэгулярнасцю? І адкуль тая бабубка будзе ведаць, калі вы з'явіцеся? Тут павіна існаваць сіс-

тэма, графікі выездаў — хаця б у аддзяленні населеныя пункты, каб на месцы можна было прыняць людзей, вылісаць даведкі, разабрацца з праблемамі.

І яшчэ адна заўвага прагучала з боку ўпраўлення па ўзаемадзеянні з органамі мясцовага кіравання — у адрас дэпутатскага корпуса першаснага і базавага ўзроўняў.

— Паўсюль у сельскіх Саветах вывешаны графікі прыёму дэпутатаў. Але давайце гаварыць шчыра: калі заўсёды гэта адпавядае рэальнасці?.. Калі б дэпутаты раённага Савета (сярод якіх шмат кіраўнікоў разнастайных службаў) вялі пры-

ёмныя калекцыі, то ўжо на пачатковым этапе можна было б вырашыць многія праблемы, — лічыць Аляксей Сцяпаненка. — Я ўвогуле ўпэўнены ў тым, што раённыя службы павіны больш працаваць на месцах, выязджаць у сельсавесы і сістэматычна, а не толькі калі гром прагрыміць: і санстанцыя, і пажарнікі, і іншыя. Пакуль што ўсе яны ў асноўным працуюць праз «запыты» — заплытаюць неабходную інфармацыю, аддаючы перавагу «папярвоным» кантактам... Думаю, гэта пытанне павіны вырашаць са свайм узроўні раённыя ўлады.

Наталія КАРПЕНКА.

МЯСЦОВЫЯ ІНТАРЭСЫ НА АГУЛЬНУЮ КАРЫСЦЬ

Ашмянскі раён Беларусі і Кандапожскі раён Карэлі заключылі пагадненне аб развіцці гандлёва-эканамічных, навукова-тэхнічных і гуманітарных адносін.

Гэта ідэя зацкавіла намесніка прэм'ер-міністра, міністра аховы здароўя і сацыяльнага развіцця Рэспублікі Карэлі Валерыя Бойніча, ураджэнца Ашмянаў, які вучыўся тут у сярэдняй школе, а за тым — у Гродзенскім медыцынскім. Нядаўна ён зноў завітаў на сваю «малую радзіму» да маці і, акрамя таго, разам з

кіраўніком адміністрацыі Кандапожскага муніцыпальнага раёна Валерыем Бясоновым азнаёміў з эканамічным патэнцыялам Ашмяншчыны, сацыяльнай сферай, абмеркаваў з мясцовымі ўладамі варыянты ўзаемавыгадных кантактаў. У прыватнасці, у Кандапогу, якая вядома дзякуючы аднаму з буйнейшых на поставаекай прасторы папярэва-цэлюлознаму камбінату, «запросілі» ашмянскую сельгаспрадукцыю. Чакаюць там, на беразе Анежскага возера, і аматараў турызму.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Кандыдат архітэктуры, дацэнт. Працавала архітэктарам дзяржаўнага праектнага інстытута «Мінскпраект», асістэнтам, старшым выкладчыкам

11 300 РАСЛІН КРЫЗІС НЕ ПРЫЗНАЮЦЬ І ДАЮЦЬ ДОБРЫ ЗАРОБАК МАЛАДОЙ СЯМ'І

І што ж гэта за расліны? Яны — вядомыя ўсім: памідоры — восем тысяч кустоў, агуркі — тры тысячы і салодкі перац — трыста кустоў. Дзе, пытаецца, можна вырастаць такую вялікую колькасць і дагледзець? На сваім агародзе, у цяплячах, якія займаюць сорак сотак. А можа здарыцца яшчэ і так, кажа жыхар вёскі Сярэднія Печы Уладзімір Дашкевіч, што лімба гэта павялічыцца. Яго жонка Вера згодна ківае галавой: усё можа быць. Час пакажа.

Адкуль бяры вытокі цяга васьць гадоў такога сур'езнага гаспадарання ў гэтых маладых палешукоў, якім яшчэ не споўнілася па 30 гадоў і якія працуюць на зямельцы з вялікім стараннем і размахам? Гэта найбольш цікавіла мяне, калі па прапанове намесніка старшыні Лельчыцкага райвыканкома Вольгі Гаўрылавец наведаў самайноў пару.

— Вытокі? — задумваецца Уладзімір на хвілінку. — З дзяцінства. Я вырас у суседняй вёсцы Сіманічы. Маці Ева Сямёнаўна — кухар у дзіцячым садку, бацька Канстанцін Цімафеевіч, якога ўжо няма на гэтым свеце, інвалідам быў. Дык я ўвесь час у памочніцкага на гаспадарцы хадзіў. Калі і ў школе вучыўся, і ў прафтехвучылішчы ў Лельчыцах. Жылі мы не багата, і не бедна, мабыць, як і іншыя вясковыя. Трашмя, які кажучы, раскідваецца не даволілася, а думаць пра іх трэба было. Памятаю свой першы самастойны заробак, калі мой дзядзька запрасіў на будоўлю да сябе. Я тады ў СПТВ вучыўся і некалькі дзён дапамагаў яму. Розныя работы выконваў, і ён добра заахоўваў мяне грашыма.

Жонка Уладзіміра Вера таксама з прастай вясковай сям'і, якую ў Сярэдніх Печах ведаюць усе як працавітую. Дзяўчына з маленства шчыравала і на агародзе, і ў полі, і калі яна выйшла замуж, то высветлілася, што хоць і добра жывецца ім у яе бацькоў, але хочацца мець свой дом. Ды не проста хату, а пра-

партрэбная, вопыт. Не сумняваліся, што адолеець? Вам жа толькі па 21 годзе было.

Мае суразмоўцы ўсміхаюцца і кажучы: вочы бяцця, а рукі роўныя. Хочаш мець больш — працуй больш. Не лайдач. Пад ляжачы камень вада не цячэ. Апрацоўваючы тры пяць сотак, дзе былі пасаджаны памідоры, Уладзімір адначасова падрацоўваў і на будоўлях: грошы патрэбны былі для пашырэння гаспадаркі. Першы ўраджай быў прададзены на рынках Лельчыц (іх у горадзе два). На наступны год ураджай быў горшы, бо стала яра неспрыяльнае надвор'е. Тады ж прыйшла думка і агуркі вырошчываць, яны паспяваюць раней чым таматы.

Карацей кажучы, першыя чатыры гады заняты цяпляцамі зароблення грошы пускalis на набыццё ўсяго неабходнага, і сёння ў гаспадарцы Дашкевічаў ёсць грузавы і легкавы аўтамабілі, дрэваапрацоўчыя станкі, электрзаваарны рыштунак, вадзяныя помпы, шмат іншага абсталявання. За агародам цешчы і цешця быў участак нераспрацаванай зямлі, на якім вырас беразняк у рост чалавека ды кустоўе рознае. За яго і ўзаяўля малады гаспадар. У ход пайшлі піла ды сжэра, трактар з плугамі і дыскамі. Усё было пераарана, акультурана і на гэтым месцы сёння стаць тры цяпляцы. У дзюэх з іх — памідоры, у трэці — агуркі ды перац.

— Нам давялося, — расказвае далей Уладзімір, робячы экскурсію па цяплячах, — пераабсталяваць іх. Адна была малая, другая — нізкая. Усё перааблі, і зараз — поўны парадок. Паглядаць — васьць 30 пекач-буржук у цяпляцах, спецыяльная і вельмі эфектыўная сістэма кропельнага паліва. Цяпляцамі маладая сям'я Да-

шквейчу займаецца ўжо васьмью год. Чатыры з іх Уладзімір шукаў кнігу па вырошчванні таматаў пад рэдакцыяй аўтара А. Гаўрыша, многае з якой запазычылі і прымянілі ў сваёй працы. Вывучаюць і іншую спецыяльную літаратуру. З кожнага куста памідораў выбіраюць пяць кілаграмаў пладоў і гэта — не мяжа. Бо гатунак Супатае, які Дашкевічы вырошчваюць, можа даць ад 7 да 14 кілаграмаў з аднаго куста, які вырастае да 11 метраў, і па меры выспявання і здымання пладоў расліна ўкладваецца долу, даючы волю іншым гронкам. Перспектыўны і гатунак памідораў Чалбас. Добры ўраджай даюць і агуркі.

Сёлета Дашкевічы пасадзілі іх 25 лютага, 27 сакавіка расса-

дзілі ў цяпліцы, а ўжо 24 красавіка выйшлі гандляваць на рынак. Оптам іх яны нікому не здавалі, а васьць памідоры (1200 кілаграмаў) здарлі райспажыўтаварыстваў нядаўна, у планах Уладзіміра гэтага не было раней. Што такое? Аказваецца, ён з кожнага куста дагэтуль знімаў 5—6 гронак спелых памідораў і спрабуе за кошт хутчэйшай рэалізацыі даць ход сям'і і васьмьмі гронкам. Увяўшы ўвесь аб'ём работ маладой сям'і Да-

шквейчу, я спытаў у іх напаследка, ці бралі яны крэдыт у дзяржавы? Не, не бралі. Грошы зараблялі самі. На пытанне, колькі ім гадоў зараб (бо знешне выглядаюць, прабацька, Вера і Валодзя, юнімі), адказалі — 29. Уто ім дапамагаў у працы? Самі ўвесь час у працы, а калі, скажам, трэба накрыць плёнкі цяпліцы, наймаюць людзей. Як яны глядзяць на крызіс, што ва ўсіх на вуснах? На гэтым пытанні Вера і Уладзімір пераглынуліся. Крызіс? Чалавек усё можа пераадолець, калі не будзе ленавацца, калі будзе шыра працаваць, думаць пра будучыню. Для іх, Дашкевічаў, гэтае слова незнаёмае. Так бы і для ўсіх.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении повторного открытого аукциона по продаже комплекса зданий и сооружений, в состав которого входят: здание холодильника, здание погребца, гараж, проходная и сооружение (пожарный резервуар, металлический и бетонный забор), расположенного по адресу: г. Брест, ул. Форт, 7.

Брестское районное потребительское общество (Продавец) совместно с ЧУП «Белкооп-проект» Белкоопсоюза (Организатор аукциона) проводят повторный открытый аукцион по продаже комплекса зданий и сооружений, в состав которого входят: здание холодильника, здание погребца, гараж, проходная и сооружения (пожарный резервуар, металлический и бетонный забор), расположенного по адресу: г. Брест, ул. Форт, 7.

Общая площадь земельного участка для содержания и обслуживания холодильника составляет 1,3394 га, расположенного по адресу: г. Брест, ул. Форт, 7 по решению исполкома об отводе земли № 935 от 08.06.2007 г.

Начальная цена — 745 000 000 белорусских рублей с НДС.

Размер задатка составляет 5 % от начальной цены, сумма задатка 37 250 000 белорусских рублей перечисляется на расчетный счет продавца — р/с 30115200970013 в ОУ ОАО «Бел-агропромбанк» г. Брест, ул. Воробского, д.11, МФО 401, УНН 200224506, ОКПО 01791435 (в платежном поручении в графе «Назначение платежа» указывать: «Задаток согласно Условий проведения аукциона от 19.06.2009 г., без НДС»).

Плата за участие в аукционе составляет 257 290 белорусских рублей и перечисляется участниками на расчетный счет организатора аукциона — р/с 3012000003910 в ОАО «АСБ Беларусбанк», филиал 510, МФО 153001603, УНН 100105073, ОКПО 01790429 (в платежном поручении в графе «Назначение платежа» указывать: «Плата за участие в аукционе, согласно Условий проведения аукциона от 19.06.2009 г., в том числе НДС 18 %»).

Вознаграждение организатора аукциона составляет 1 % от продажной стоимости объекта и уплачивается победителем аукциона (помимо оплаты за объект) на расчетный счет организатора аукциона в течение 5-ти банковских дней с даты проведения аукциона.

Победитель аукциона оплачивает продавцу затраты по размещению объявления в газете на расчетный счет продавца в течение 5-ти банковских дней с даты проведения аукциона.

Аукцион состоится 04.07.2009 г. в 14.00 по адресу: г. Минск, пр. Победителей, 17, 12-й этаж, комн. 1210.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 02.07.2009 г. включительно с 08.00 до 16.00 по адресу: г. Минск, пр. Победителей, 17, 12-й этаж, комн. 1211.

Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Объект продается без условий.

Всем желающим предоставляется возможность предварительного ознакомления с объектом.

Контактный тел. в г. Бресте: (0162) 23 16 23.

Проектная декларация 72-квартирный жилой дом по ул. Орджоникидзе в г. Борисове

Застройщик — ООО «БелстройВетурія» 220004, г. Минск, ул. Освобождения, д. 5, тел. 203 59 39, ф. 226 82 69, Время работы: Пн — Птн 9.00 — 17.00. Обед 13.00 — 13.30.

ООО «БелстройВетурія» (зарегистрировано решением Мингорисполкома от 18 мая 2006 г. № 968) создано в результате реорганизации в форме преобразования ИП «БелстройВетурія» (зарегистрировано решением Министерства внешних экономических связей Республики Беларусь № 87 от 26 июня 1998 г.), УНН 101505483, ОКПО 37516477.

В течение 2005 — 2008 г. застройщик участвовал в строительстве следующих объектов: Административное здание по пр. Дзержинского, 69, корп. 2, г. Минск; Административное здание с рестораном и культурно-развлекательным центром по ул. Орловской 40а, г. Минск; 164-квартирный жилой дом со встроенными административными помещениями по ул. Алибегова, 12, г. Минск; Административное здание по ул. Платонова, 20, г. Минск; 55-квартирный жилой дом со встроенными административными помещениями и встроенной гараж-стоянкой по ул. Тимирязева, г. Минск.

Цель проекта — строительство жилого дома, отвечающего требованиям комфортного жилья в центре районного города. Проект согласован РУП «Госстройэкспертиза по Минской области» — заключение № 1301-9/08 от 30.06.2008.

Жилой дом расположен в центральной районе г. Борисова по ул. Орджоникидзе. Строящийся жилой дом состоит из двух 9-этажных секций на 36 квартир, 90.0585.2.9. Здание оборудовано водопроводом, канализацией, отоплением и вентиляцией, электрооборудованием, электроосвещением, связью и газоснабжением. Фасады дома решены в простых формах на основе серии 90 Борисовского ДСК. Проектом предусмотрено наружное утепление фасада полистирольными плитами. Остекление оконных проемов — профиль ПВХ с двухкамерными стеклопакетами, остекление

лодгий — алюминиевый профиль с одним рядом остекления.

Земельный участок предоставлен решением Борисовского районного исполнительного комитета № 1154 от 26 сентября 2008 г. площадью 0,1070 га в постоянное пользование для строительства и обслуживания жилого дома, 0,2844 га во временное пользование для благоустройства прилегающей территории и строительства внеплощадочных сетей к жилому дому.

В жилом доме — 72 квартиры, в том числе: однокомнатных — 12; двухкомнатных — 35; трехкомнатных — 35; четырехкомнатных — 1. Общая площадь квартир — 4819,5 кв.м.

Стоимость 1 кв.м общей площади квартир по СНБ в текущих ценах — 2 410 000 рублей. Для заключения договоров создания объекта долевого строительства предлагаются десять 2-комнатных квартир общей площадью по СНБ 56,47 кв.м, десять 3-комнатных квартир общей площадью по СНБ 77,71 кв.м.

После ввода объекта в эксплуатацию квартиры передаются в собственность дольщикам. После ввода объекта в эксплуатацию дольщикам также передается в общую долевую собственность следующее имущество: межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, общие коридоры, крыша, технические помещения, помещения чердака, техподполья, механическое, сантехническое, электрическое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых помещений, элементы инженерной инфраструктуры, озеленения и благоустройства.

Планируемый срок ввода объекта в эксплуатацию — IV квартал 2010 г.

Застройщиком заключен договор генерирования № 10/2008 от 20.10.2008 с ОАО «Борисовжилстрой». Ознакомление дольщиков с планировками квартир, с условиями договоров на строительство, с ходом строительства производится в отделе маркетинга предприятия по адресу: г. Минск, ул. Освобождения, 5 или по телефону 8 017 211 24 80.

Вось гэта апетыт!

Ён бывае бізмезны, асабліва калі «кармушка» побач. А ёй у адной з работніц, як паведалі нам у прэс-цэнтры УУС Гомельскага аблвыканкома, з'яўлялася крама Рэчыцкага хлебазавода. Там яна ў перыяд з верасня мінулага года да сёлёдняга красавіка прывоіла 51 686 740 рублёў.

Здэўленне выклікае не толькі апетыт, але і фізічная сіла двух грузчыкаў, адзін з якіх раней быў асуджаны, Гомельскага масакаміната. Апоўначы яны спрабавалі вынесці з прадпрыемства 91 (!) кілаграм мяса ды сала. А на праходнай іх чакала міліцыя...

У ПАГОНЫ ЗА МЕТАЛАМ

Адзін гамлянічаны вырашчы падзарабіць на вывазе металору ў Расію, дзе ў яго быў рынак збыту. Наняўшы вадзіцеля, ён адправіў туды грузаўкі, у кузаве якога знаходзіліся дзесяць тон жалезяк. Ды толькі задуманых дывідэндаў ён не атрымаў, бо ў Чачарэжскім раёне яго спыніла міліцыя. Заведзена крымінальная справа.

Заведзена яна і па факце крадзяжу чыгуначнай лавы коштам каля 628 тысяч рублёў, якія стала на наарэжыя Лубенскага возера ў Гомелі ды знікла ночку. Невядомы (ці неведомы) у дэдатка да ўсяго пашкодзілі ўмацаванне пласціцы, дзе лава знаходзілася.

Тамнічна знікла металічная ёмістасць вялікай умяшчальнасці для вады з садава-агароднага таварыства «Саколка», што ў Гомельскім раёне. «Палаванне» на метал працягваецца...

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

16 ТОН КАНТРАФАКТАГА СПІРТУ

Найбуйнейшую з пачатку года партыю кантрафактнага спіртэзіяльнага вадкасці, 16 тон на суму 328 мільёнаў рублёў, затрымаў аперацыйны ўпраўленні на барачыце з карупцый і эканамічнымі злычынствамі УУС Гродзенскага аблвыканкома ў абласным цэнтры.

Грузавік «МАН» з расійскімі нумарамі і траіх мужчын, якія перагружалі з яго ў мікрааўтобус каробкі, праваахоўнікі выявілі на адной з аўтастанак. У каробках знаходзіліся пласцікавыя ёмістасці са спіртэзіяльнага вадкасцю. Документы на тавар адсутнічалі, за выключэннем накладных на пустаыя пласцікавыя бочкі, за якімі хаваўся партыя алкагольнага суратагу. Як паведамілі «Звяздзе» ва ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Гродзенскага аблвыканкома, яна ўзвезена з Расіі, верагодна, са Смаленскай вобласці. А належыць груз аднаму з затрыманых мужчын, які, дарчы, ужо неаднойчы прыцягваўся да адказнасці за аналагічныя правапарушэнні.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

БЕСПРАЦОЎНЫЯ... ПАДБУХТОРВАЛІ ДА ХАБАРУ

За махлярства і падбухторванне да дачы хабару супрацоўнікам праваахоўных органаў асуджаны два беспрацоўныя жыхары Віцебска.

Як паведаміла карэспандэнту «Звязды» старшы памочнік пракурора Віцебскай вобласці Ірына Таўтыт, пракуратурай Віцебскай вобласці была расследвана і накіравана ў суд крымінальная справа, узбуджаная ў дачыненні да двух жыхароў абласнога цэнтру. Было выяўлена, што яны падбухторвалі грамадзянку Л. да дачы хабару ў памеры 7000 долараў супрацоўнікам праваахоўных органаў, у тым ліку і суда, за станаўчэе рашэнне пятай аб прызначэнні пакарання, не звязанага з пазабудзеным волі, яе сыну. Ён учыніў ДТЗ, у выніку якога загінуў чалавек. Адбылося гэта па неасцярожнасці кіроўцы. Жанчына ў маі — жніўні мінулага года перадала гэтым людзям 6000 долараў. Беспрацоўныя прыўлашчылі гэтыя грошы.

Акрамя гэтага, адзін з беспрацоўных у кастрычніку мінулага года падбухторваў грамадзяніна К. да дачы хабару ў памеры 200 долараў адназначным асобам — супрацоўнікам праваахоўных органаў і суда, за станаўчэе рашэнне пятай аб прызначэнні К. мінімальнага пакарання за ўчыненне ім адміністрацыйнае правапарушэнне. Грошы грамадзяніна К. абываючынага таксама прыўлашчыў.

Судом Чыгуначнага раёна горада Віцебска беспрацоўныя прыгаварылі адпаведна да 3,5 і 4,5 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці з адыманнем пакарання ў паўнапраўнай калоніі ў умовах узмоцненага рэжыму. Прыгавор увайшоў у законную сілу.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ПАЛІВАЎ ЗА ШКУРКАМІ ВЫДРЫ І БАБРА

Калі паступіла адпаведная інфармацыя, работнікі Нясвіжскага мікраінспекцыі сумесна з участковым інспектарам мясцавога ж РАУС правялі агляд аднаго з домаўладанняў. Былі знойдзены шкуры выдры і бобра.

Як высветлілася, гаспадар дома з дапамогай самаробнай пасткі з металічнай сеткі незаконна здабыў жывёлін на меліярацыйным канале поблізу вёскі Сейлавічы Нясвіжскага раёна. Узбуджана крымінальная справа.

Сяргей РАСОЛКА.

«ЛІШНЯЕ» ПАЛІВА Ў МЕХАНІЗАТАРЎ КУПЛЯЎ, ПРАДАВАЎ...

Прадпрыемальны жыхар Віцебскага раёна доўгі час займаўся незаконнай купляй у механізатараў гаруча-змазачных матэрыялаў: дызельнага паліва, бензіну. Гэта потым і прадаваў па ценне, ніжэйшай за рынакавую.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» першы намеснік пракурора Віцебскай вобласці Аляксандр ЧАДЗЮК, гэты 53-гадовы, раней не судзімы мужчына афіцыйна нідзе не працаваў. Не быў ён зарэгістраваны і ў якасці індывідуальнага прадпрыемальніка.

Па папярэдніх звестках, на паліве ён зарабіў каля 9 мільёнаў рублёў. Браў паліва ў «правераных» людзей, і знаёмыя: «кола» надзейны кліентаў, якім было патрэбна паліва, сфарміравалася. Пакупнікі ведалі добра — да якой хаты ехаць, каго запытаць. Сельскі «дзелавы дазвек», відаць не баяўся пакарання. І дарма. «Вылічылі» — прадпрыемальніка без ліцэнзіі супрацоўнікі Упраўлення дэпартамента фінансавых расследаванняў Камітэта дзяржаўнага кантролю. Узбуджана крымінальная справа.

Дарчы, быў у сельскага «купец» і адначасова прадаўца паліва і «памочнік», асоба якая пакуль што не выяўлена. За свае дзеянні — незаконную прадпрыемальніцкую дзейнасць «папуны бізнэсмен» можа быць пазбаўлены волі на тэрмін ад 2 да 7 гадоў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ХТО АДКАЖА ЗА ЗАБРУДЖВАННЕ РАКІ?

Больш за 22 мільёны рублёў — папярэдні памер нанесенага прыродным рэсурсам ураку ў выніку сідвання ў раку Мажа неачышчальных сцёкаў. Пры гэтым гібель рыбы была выяўлена на працягу 4 кіламетраў — ад вёскі Доўгае да Цімавіцкага вадасховішча Капальскага раёна. З вады дасталі больш за 3,2 тысячы асобінаў загінулай рыбы.

Гэты факт зафіксавалі работнікі Нясвіжскага мікраінспекцыі. Ёсць нават прадпрыемства, на якое падае падарэзана, у прычым, пасля здарэння на яго ачышчальных збудаваннях была выяўлена свежая падсыпка дамы ў адным з месцаў. Як папярэдні маржуецца, сідванне неачышчальных сцёкаў склапа больш за 2800 кубічных метраў. Аднак кіраўніцтва гэтага прадпрыемства факт размыў дамы адмаўляе, а яго прадстаўнікі адмовіліся падпісаць складзены акт, хоць іншыя вінаватых у забруджванні ракі і гібель рыбы падчас агляду не выяўлена. Вядзецца разбор.

Сяргей РАСОЛКА.

Калі няма машынкi-аўтамата...

Сярод успамінаў майго дзяцінства яскрава вылучаецца прыняццё. Яшчэ шмат часу пройдзе да таго, як у нашай хacie з'явіцца машынка-аўтамат. Таму мы з матуляй акуратна прышываем бірачкі да бялізны і нясём яе да цёткай-прыёмшчыцы. Мы ўсміхаемся адна адной, і я ведаю, што пройдзе колькі дзён, і я з той жа ўсмішкай на твары выдасць нам з маёй чыстай бялізну. Матуля будзе стаяць з май працярацц. Пасля мы пойдзем дамоў. Ужо там засцелю чыстую бялізну і будзем задавальняцца сваёй прагуквай. Змена бялізны была нават ледзь не нейкім своеасаблівым рытуалам.

Сам праішоў. У нас з'явілася машынка-аўтамат, які і ў многіх людзей. Я нават паспела збыцьца на існаванне такога месца, як пральня. Толькі часам у Доме быту заўважваю гэты надпіс. Жыццё з тэхнічнай падаецца такім прастым і зручным, што былі «рытуалы» неяк вельмі хутка ператвараецца ў маруднае прышыванне бірачак і доўгае чаканне чыстай бялізны. Цікава, як усё паспела змяніцца за нейкія 10—15 гадоў. У рэшце рэшт не зстрымала і, аддаючы даніну успамінам дзяцінства, зайшла ў пральню. Проста так. Паглядзець, чым яна цяпер жыве.

Дарчы, пральня ёсць амаль што ў кожным Доме быту. Астатнія ж, што знаходзіцца асобна, не так і проста знайсці. У інтэрнэце я шукала адрасы, а пасля выяўляла іх на карце Мінска. Большасць патрэбных нам аб'ектаў месціцца ў дварах, далей ад дарогі і пры-

тэжы, чым хацелася б. У асноўным — у спальных мікрараёнах. Затое амаль заўсёды са звыклымі суседзямі — «хімчэстамі».

ЯК ЗДАЮЦЬ?

Сёння існуе вельмі шмат варыянтаў прыёму бялізны. Так, можна прышываць тэя ж бірачкі і здаваць сваю маёмасць у пральню па кілаграмах. Большасць жа прыёмчы сёння разлічваюць на тое, што вам не захочацца нешта дашываць да бялізны і адзення, таму яны прапановуюць машынкi-аўтаматы самаабслугоўвання па 10—12 кг. У гэтым выпадку вы збіраеце дома усё, што трэба памыць. У пральні адпраўляецца гэта ўсё на вагі. Калі вага не перабольшвае 10—12 кг (у залежнасці ад пункта прыёму), то становіцца да машынкi і самі з ёй працуеце. Натуральна, у такім выпадку вы маеце права прынесці і 3 ці 5 кг бялізны, але плаціць усё адно дзевяцьдзе на працу ўсёй машынкi, за 12 кг. Тут ялібо ка значэнне надаецца менавіта таму, што вы асобна ад усёй мяшэце сваю бялізну. Між іншым, некаторыя пральні ў агульны кошт уключаюць і вашы магчымасці адціснучы і напасраваць бялізну на месцы.

ПА ЧЫМ ЗДАЮЦЬ?

Дарчы, пра кошт. Варыянтаў сапраўды шмат і ў залежнасці ад кожнага з іх фарміруецца кошт. Шмат, вядома ж, залежыць і ад самой пральні. Так, за 10 кг бялізны ў розных месцах можна аддаць ад 13 да 25

Увядзенне ў энергасістэму краіны беларускай АЭС прывядзе да зніжэння сабекошту электраэнергіі на 20 працэнтаў...

...што павысіць канкурэнтаздольнасць айчынных прадукцыі. Пра гэта паведаміў учора начальнік аддзела навукова-тэхнічнай палітыкі і нарматыўна-прававога забеспячэння Дэпартамента па аядзернай энергетыцы Міністэрства энергетыкі Уладзімір Высоцкі.

Ён нагадаў, што сёння доля уласных рэсурсаў у паліўна-энергетычным балансе краіны складае каля 16 працэнтаў. Астатні аб'ём — нафту, прыродны газ — мы імпартуем з Расіі. У структуры спажывання вельмі вялікай застаецца доля прыроднага газу, які з'яўляецца дамінуючым энерганосіётам у электраэнергетыцы Беларусі. Новыя эканамічныя ўмовы, выкліканыя ростам ценяў і апераджальным спажываннем электраэнергіі з улікам росту эканомікі краіны, запатрабавалі прыняцця абгрунтаванага рашэння па выкарыстанні ў найбліжэйшай доўгатэрміновай перспектыве новых відаў энергасурсаў, альтэрнатыўных прыроднаму газу. Была распрацавана канцэпцыя энергетычнай бяспекі Рэспублікі Беларусь, у якой прадугледжваецца вырашэнне асноўных задач: дыверсіфікацыі відаў і пастаяўчых паліўна-энергетычных рэсурсаў; павелічэння стратэгічнага запасаў энергасурсаў, падтрымання асноўных фондаў энергетычнага комплексу рэспублікі, максімальна магчымага ўключэння ў паліўна-энергетычны баланс краіны уласных энергасурсаў, павышэння энергаэфектыўнасці вытворчасці і асваення альтэрнатыўных крыніц электраэнергіі. Апроч іншага канцэпцыя прадугледжваецца ўласканаленне структуры паліўна-энергетычнага балансу краіны, зыходзячы з неабходнасці замяшчэння манапольнага віду паліва — прыроднага газу — на іншыя віды паліва. «У нас заплававана зніжэнне доўга прыроднага газу ў паліўна-энергетычным балансе рэспублікі з 65 працэнтаў у 2005 годзе да 46 — у 2020-м», — заявіў Уладзімір Высоцкі.

Акрамя атамнай электрастанцыі прадугледжваецца і больш актыўнае выкарыстанне энергетыкі вянцця. За кошт гэтых відаў энергетычных рэсурсаў мы зможам замяніць у год 6,5 млрд кубаметраў прыроднага газу, паведаміў У. Высоцкі.

Будуаініцца беларускай АЭС — безальтэрнатыўны для нас варыянт. У студзені 2008 года Савет бяспекі нашай краіны прыняў рашэнне аб будаўніцтве А

Улады не сталі пазбаўляць шматдзетную сям'ю Гарбацэвічаў бацькоўскіх правоў. І за паўгода, пакуль пяцёра дзяцей выхоўваліся ў сацыяльным прытулку, тата Коля стаў узорным трактарыстам, а мама Ларыса аднавіла гаспадарку.

Ларыса марыць, што ўсе дзеці змогуць да яе вярнуцца.

І сельсавет, і школа, і медыкі — усе нам дапамагалі. Такое стаўленне мясцовай улады для нас нечаканае. Калі б не чыноўнікі, то наладзіць гаспадарку было б амаль немагчыма...

Шматдзетная сям'я Гарбацэвічаў перасялілася ў вёску Парэчна Пінскага раёна мінулай восенню. І адразу ж трапіла на ўлік як сацыяльна небяспечная.

«Дзеці па суседзях хадзілі, у халадзільнікі зазіралі, — дзедзіца ўражаннямі пра новую сям'ю Мікалай, мясцовы кіроўца «хуткай дапамогі». — Грошай ні капейкі, а дзядзіца цэлы атрад».

Старшыня мясцовага сельсавета Міхаіл Вірковіч, як даведаўся пра такія чуткі, пайшоў да Гарбацэвічаў з інспекцыяй. І жажнуўся: дзеці жывуць амаль што ў руінах.

— Першае, што мы высветлілі, — дзядзіца ў Гарбацэвічаў пяцёра, прыехалі з Гомельскай вобласці. Ужо там сям'я стаяла на ўліку як сацыяльна небяспечная, — узгадвае Міхаіл Вірковіч. — А на самага старошага сына, які ў Парэчна не прыехаў, маці была пазбаўлена бацькоўскіх правоў. Ужо ў Парэччы Гарбацэвічы нарадзілі яшчэ адно дзіця. Бацькі спасылаліся на тое, што на Гомельшчыне ў іх згарэла хата разам з дакументамі, мабіль, каштоўнасцямі. Мы пабачылі, што становіцца ў Гарбацэвічаў складанае, самага неабходнага ў доме няма...

Улады не сталі пазбаўляць маці і тату бацькоўскіх правоў. А выраслі на час аддаць дзядзіца пад апеку дзяржавы, каб бацькі аднавілі гаспадарку.

Мы пачалі Гарбацэвічам дапамагаць. Дамовіліся з лясніцтвам, каб сям'я зашла дровы. Дапамагалі аднавіць страчаныя дакументы, каб маці змагла атрымаць са-

Калі я пагрукаўся ў калітку Гарбацэвічаў, тата Коля мясіў у двары цэментавыя растворы, рамантаваў разбіты ганак. Мама Ларыса сядзела ў хаце з чатырохмесячным Рыгоркам.

— Вось так рыхтуемся да ўз'ядання сямі, — сусцю мяне Коля і запрасіў у хату, — як прыехалі, тут была разруха, сыра было.

У дзіцячай спальні, куды галава сямі павёў мяне найперш, паклеены яркія шпалеры, стаяць новыя ложка. На вокнах — ружовыя фіранкі. Сціпла, але чыста.

— А гэта музычная кароўка, — паказвае Коля мяккую забавку, на першы погляд новую. — Узятлі для малодшай дачушкі. Кароўка сама спявае і танцуе. У Гомелі згарэў яе плюшавы трусік, дык узятлі кароўку замест таго трусіка.

Толькі-толькі прачнуўся і рабіў пацягушкі чатырохмесячны Рыгорка. Відзець, што дзіця дагледжанае.

ДЗЯЦЕЙ ЗАБРАЛІ З СЯМ'І, КАБ БАЦЬКІ ЗРАБІЛІ РАМОНТ У ХАЦЕ

Чакаючы дзядзіцаў з сацыяльнага прытулку, бацька Коля стаў узорным трактарыстам.

«ПЕРШАЕ ДЗІЦЯ НАРАДЗІЛА Ў 17» Афіцыйна ў сямі Гарбацэвічаў шэсць дзяцей. — Але ёсць яшчэ і самы старэйшы Емяльян, на якога я пазбаўлена бацькоўскіх правоў, — паказвае шматдзетная маці фотаздымкі сваіх дзяцей. — Яму 15. Нарадзіла Емяльян, калі мне самой было 17 гадоў. Праз год з'явілася Даша. Выхаванне першых дзяцей я запустіла. А калі апамяталася, было позна: Емяльян прагуляваў школу, мяне пазбавілі бацькоўскіх правоў. Але з часам сын узёўся за розум. Зараз паступае ў каледж і на лета прыязджае да нас у Парэчна. Пасля Дашы нарадзіўся шустры Сярожа (зараз яму дзевяць), потым пяшчотны Валік (шэсць), далей Ліза (пяць), Маша (2,5 года) і Рыгорка. Мы марым, што калі-небудзь усе будзем жыць разам і пераадолеем усе складанасці.

Перабываў у многіх хатах, дзе жывуць алкаголікі. Але Гарбацэвічы на такіх не падобныя. Таму пытаюся ў таты і мамы, чаму іх шматдзетную сям'ю лічаць сацыяльна небяспечнай...

— Гэта ўсё з-за яе бацька мужыка, — кажа Коля. — Жлукціў гарэлку, нідзе не працаваў. А пазнаёміліся мы так. Аднойчы я апоўначы вяртаўся на трактары з поля дадому, а мне пад колы кі-

запрасілі мяне ў госці, з мамай пазнаёміліся. Ларысы дома не было. А мужык яе сядзеў за сталом, піў з сябрамі. Дзеці ў гэты час глядзюць на стол праз шыньліку, толькі з цэмыры блішчэ галодныя вочы. Стала так крываўна! Сам жарэ, а дзеці ходзіць хлеба просіць. Я даў гарэлку, нідзе не працаваў. А пазнаёміліся мы так. Аднойчы я апоўначы вяртаўся на трактары з поля дадому, а мне пад колы кі-

На той час у Ларысы ўжо нарадзіліся тры хлопцы і дзядзічка. Але гэта не спыніла закаханага Колю. Узімку будзе сем гадоў, як яны жывуць разам.

«Калі б не ўлада, гаспадарку б не аднавілі» З прыходам у сям'ю Коля жывіць там яшчэ доўга не наладжвалася. Але дамаграфічная сітуацыя Гарбацэвічаў выпраўлялі рэгулярна — на свецкі нарадзіліся яшчэ дзве дзядзічкі і хлопчык.

Улады прамым тэкстам казалі: «Бія, не бія — усё адно са статусу сацыяльна небяспечнай сямі не скажыце», — журыцца Ларыса.

— Мы стараліся, як маглі, — дадае Коля, — Некалькі гадоў я ездзіў у Маскву на заробкі, я ж століць пяты год разраду. Навучыўся рабіць еўрарамонт, прывёз з Масквы інструмент. Прыехаў дадому і зрабіў такую хату, што суседзі дзівіліся: «Скардзіцца што грошай няма, а сабе еўракухню паставілі». Рабіць рамонт нам дапамагала мая была жонка Іра. З ёй мы засталіся ў цудоўных адносінах. Здавалася, жыць майёй новай сям'ю квітнець, але здарыўся пажар, усё добра згарэла...

Гарбацэвічы прызналіся, што калі пераехалі ў Парэчна, то тут сутыкнуліся з каласальнай дапамогай мясцовай улады.

І сельсавет, і школа, і медыкі — усе нам дапамагалі. Такое стаўленне мясцовай улады для нас нечаканае. Калі б не чыноўнікі, то наладзіць гаспадарку было б амаль немагчыма...

За той час, пакуль дзеці знаходзіліся ў сацыяльных прытулках, Гарбацэвічы засялілі грады на гародзе, зрабілі касметычны рамонт у хаце, аднавілі страчаныя дакументы і плануюць з вяртаннем дзядзіца распачаць новае жыццё.

У камісіі па справах няпоўнагадоваў Пінскага райвыканкама «Звяздзе» пацвердзілі, што дзядзіца Гарбацэвічам вярнуцца.

— Яны выправіліся і змянілі свае паводзіны, — тлумачыць намесніца старэйняй камісіі Валенціна Паленка, — але мы будзем пільна сачыць за тым, як дзеці выхоўваюцца.

Яўген ВАЛОШЫН, Пінскі раён.

дзіў у Маскву на заробкі, я ж століць пяты год разраду. Навучыўся рабіць еўрарамонт, прывёз з Масквы інструмент. Прыехаў дадому і зрабіў такую хату, што суседзі дзівіліся: «Скардзіцца што грошай няма, а сабе еўракухню паставілі». Рабіць рамонт нам дапамагала мая была жонка Іра. З ёй мы засталіся ў цудоўных адносінах. Здавалася, жыць майёй новай сям'ю квітнець, але здарыўся пажар, усё добра згарэла...

Гарбацэвічы прызналіся, што калі пераехалі ў Парэчна, то тут сутыкнуліся з каласальнай дапамогай мясцовай улады.

І сельсавет, і школа, і медыкі — усе нам дапамагалі. Такое стаўленне мясцовай улады для нас нечаканае. Калі б не чыноўнікі, то наладзіць гаспадарку было б амаль немагчыма...

За той час, пакуль дзеці знаходзіліся ў сацыяльных прытулках, Гарбацэвічы засялілі грады на гародзе, зрабілі касметычны рамонт у хаце, аднавілі страчаныя дакументы і плануюць з вяртаннем дзядзіца распачаць новае жыццё.

У камісіі па справах няпоўнагадоваў Пінскага райвыканкама «Звяздзе» пацвердзілі, што дзядзіца Гарбацэвічам вярнуцца.

— Яны выправіліся і змянілі свае паводзіны, — тлумачыць намесніца старэйняй камісіі Валенціна Паленка, — але мы будзем пільна сачыць за тым, як дзеці выхоўваюцца.

Яўген ВАЛОШЫН, Пінскі раён.

цяльную дапамогу на дзядзіца. Тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва выдзеліў «гуманітарку». Як нарадзілася дзіця, медсястра кожны дзень прыязджала да Гарбацэвічаў. Маці, трэба сказаць, не заўсёды паводзіла сябе адказна. Пакуль не завёз яе ў Пінск на ўласнай машыне, сама пашпарт не аформіла. А вось бацька прыладжываўся ў мясцовае СПК трактарыстам, і да яго няма ніякіх нараканняў — працаваў, не гле, не прагульвае. Па сутнасці, давялося падштурхоўваць сям'ю вырашаць звычайныя сямейныя пытанні, і зрух быў, усе прэтэнзіі, якія мы да іх мелі, былі вырашаны. Хату аднавілі, а ў двары прыбралі, засеялі гарод. Тут і паўстала пытанне, вяртаць дзядзіца ці не вяртаць.

«Усе праблемы з-за яе былога мужа»

У сям'ю Гарбацэвічаў я прыехаў без папярэджання. Па-шчырасці, нават пасля аповедзі старэйня сельвыканкама чакаў пачынаць бацькоў-выпівох. Але чаканні мяне падманулі.

— Коля з ранку да вечара на працы, рукі ў мазалях, — расказалі мясцовыя мужыкі пра галаву сямі Гарбацэвічаў. — Не скажаш, што яны п'юць, хоць, бывала, гарэлку ў кране бралі, абодва кураць. Людзі як людзі, толькі дзядзіца наладзілі многа.

Для дзіцячага пакоя Гарбацэвічы набылі новай фіранкі і макіяжцаці.

вясёлае, апранутае ў модны блакітны касцюм. На століку каля маленькага дзіцячага ложка — біблія і малітоўнік.

На слыху

ДОУГ КАНЁМ

А дакладней, двума: Венерай і Тарзанам. — паспрабаваў вярнуць 18-гадовага цыган. Праўда, коні былі не свае. Малады хлопці іх украў у жыраха Гомеля.

Жывёл ён ацаніў у 4 тысячы долараў — менавіта столькі ён завінаваў і сваім сабратам. Яны пазычылі грошы, а юнак іх... праіграў на гульнявых аўтаматах. Каб выйсці са складанай сітуацыі з гонарам, грамадзянін спачатку паспрабаваў прадаць частку зямлі, які яму не належаў. Потым вырашыў узгадаць старажытнае цыганскае рамяство — выкрасці коней. Ночку ён сарваў вісячы замок брамы, трапіў у двор прыватнага дома, дзе з неацэннага хлява вывёў жывёлін. Калі оперуўнаважаны адрэла ўнутраныя спіры Савецкага раёна Гомеля Алег Караткевіч пачаў аптытваць людзей, выяветлілася, што дзве дзядзічкі, якія дапамагалі гаспадару даглядаць за конямі, напярэдадні бачылі каля двара маладога хлопца-цыгана. А калі ім паказалі фотаздымкі магчымага кантрадэра, у іх не засталася сумненняў. «Ён!» — выгукнулі дзядзічкі ў адзін голас. І толькі пасля гэтага хлопца прызнаўся, што выкрадзеныя коні — яго рух справа. Высветлілася, што пасля выкрадання ён праўду руска-рысцкіх вярхом праз увесё абласны цэнтр і недалёка ад Якубоўкі — такую назву мае вялікі прыватны сектар на поўдні Гомеля — у зарэчнай зоне прывязу жывёл. Вярхоўка была такой кароткай, што бедныя коні не маглі дастаць нават да зямлі і аб'ядалі кару на дрэве.

МОЦНА ПЕРАПУЛІШУ

вадзіць і пасажыры маршрутага таксі, калі раніцай на прыпынку «Пратэзіст» у Гомелі раптам разбілася лававое шкло ў машыне: хтосьці кінуў у яго бутэльку. Высветлілася, што гэта зрабіла 38-гадовая жанчына, якая стаіць на ўліку з дыягназам «шызафрэнія». Пасля гэтага ўчынку яе тэрмінава забралі ў бальніцу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Заслужылі давер

Сярод нашых беларускіх партнёраў — больш як 60 прадпрыемстваў усіх формаў уласнасці. У тым ліку такія буйныя, як ААТ «Мінскі трактарны за-

дзеця... яна. У ніжняй бялізне, абкручаная махровай прасціной, уцукла ад пабуды мужа. Я стаў заважаць у яе вёску, пазнаёміўся з яе дзецямі. Аднойчы маляў-

Пэўныя складанасці яшчэ чакаюць Гарбацэвічаў наперадзе. Разам мы палічылі, на якую суму будзе выжываць шматдзетная сям'я з васмі чалавек.

Гэта заробак мужа (ад 120 тысяч рублёў да 500 тысяч), сацыяльная дапамога на выхаванне дзяцей (500-600 тысяч рублёў).

Калі на чалавека ў месяц будзе выходзіць хаця б 100 тысяч, гэта добра, — падлічвае Ларыса. — Але нядаўна атрымалі дэкрэтную дапамогу (1 мільён 600 тысяч) і гуманітарную дапамогу адзёнем. Да таго ж на Рыгора выдзяляюць бясплатнае дзіцячае харчаванне. Плюс свой уласны гарод. Цяжка сабраць дзядзіцаў і школу, але я падрыхтавалася да школы загадзя. Таму будзем выжываць.

Сітуацыя ускладняецца і тым, што за ўтрыманне пяцёрых дзяцей у сацыяльным прытулку Гарбацэвічы з дзяржавай мясцяць разлічэння. А гэта каля 320 тысяч рублёў у месяц на адно дзіця. Мясцовым уладам давадзецца вырашыць яшчэ адну праблему: як зрабіць так, каб Гарбацэвічы зноў не разарыліся.

Рэгіёны Расіі — у Беларусі: Кіраўская вобласць

Сумесны беларуска-расійскі інфармацыйна-інтэраактыўны практ Пасольства Расійскай Федэрацыі ў Рэспубліцы Беларусь і рэдакцыі газеты «Звязда»

ВЯТКА І МІНСК СТАНОВАЯЦА БЛІЖЭЙШЫМІ

На працягу чатырох апошніх гадоў Рэспубліка Беларусь не саступае лідарства ў партнёрскай адносинах з Вяцкім краем Расіі сярод краін Саюза Незалежных Дзяржаў. Пра дзень сённяшня і перспектывах гэтага супрацоўніцтва па прасьбе карэспандэнта «Звязды» чытачам нашай газеты расказвае губернатар Кіраўскай вобласці Мікіта БЕЛЫХ.

Пераканаўчы рост

Нама патрэбы даказваць трываласць партнёрскай адносинаў кіраўчанаў і беларусаў, пра гэта сведчаць лічбы. Так, знешнегандлёвы абарот паміж прадпрыемствамі Кіраўскай вобласці і Рэспублікі Беларусь павялічваецца штогод. Напрыклад, летася яго рост склаў 36,7 працэнта.

Тры дзясяткі кіраўскіх прадпрыемстваў стабільна пастаўляюць сваю прадукцыю ў Беларусь. У іх ліку — ААТ «Кірава-Чалецкія хімічны камбінаты», ААТ «Омуцінскі металургічны завод», ААТ «Кіраўскі завод ОЦМ», ААТ «ВЭЛ-КОМТ», ААТ «Авітэк». Пастаянна зазнаўся, што выкрадзеныя коні — яго рух справа. Высветлілася, што пасля выкрадання ён праўду руска-рысцкіх вярхом праз увесё абласны цэнтр і недалёка ад Якубоўкі — такую назву мае вялікі прыватны сектар на поўдні Гомеля — у зарэчнай зоне прывязу жывёл. Вярхоўка была такой кароткай, што бедныя коні не маглі дастаць нават да зямлі і аб'ядалі кару на дрэве.

МОЦНА ПЕРАПУЛІШУ

вадзіць і пасажыры маршрутага таксі, калі раніцай на прыпынку «Пратэзіст» у Гомелі раптам разбілася лававое шкло ў машыне: хтосьці кінуў у яго бутэльку. Высветлілася, што гэта зрабіла 38-гадовая жанчына, якая стаіць на ўліку з дыягназам «шызафрэнія». Пасля гэтага ўчынку яе тэрмінава забралі ў бальніцу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Пэўныя складанасці яшчэ чакаюць Гарбацэвічаў наперадзе. Разам мы палічылі, на якую суму будзе выжываць шматдзетная сям'я з васмі чалавек.

Гэта заробак мужа (ад 120 тысяч рублёў да 500 тысяч), сацыяльная дапамога на выхаванне дзяцей (500-600 тысяч рублёў).

Калі на чалавека ў месяц будзе выходзіць хаця б 100 тысяч, гэта добра, — падлічвае Ларыса. — Але нядаўна атрымалі дэкрэтную дапамогу (1 мільён 600 тысяч) і гуманітарную дапамогу адзёнем. Да таго ж на Рыгора выдзяляюць бясплатнае дзіцячае харчаванне. Плюс свой уласны гарод. Цяжка сабраць дзядзіцаў і школу, але я падрыхтавалася да школы загадзя. Таму будзем выжываць.

МОЦНА ПЕРАПУЛІШУ

вадзіць і пасажыры маршрутага таксі, калі раніцай на прыпынку «Пратэзіст» у Гомелі раптам разбілася лававое шкло ў машыне: хтосьці кінуў у яго бутэльку. Высветлілася, што гэта зрабіла 38-гадовая жанчына, якая стаіць на ўліку з дыягназам «шызафрэнія». Пасля гэтага ўчынку яе тэрмінава забралі ў бальніцу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Пэўныя складанасці яшчэ чакаюць Гарбацэвічаў наперадзе. Разам мы палічылі, на якую суму будзе выжываць шматдзетная сям'я з васмі чалавек.

Гэта заробак мужа (ад 120 тысяч рублёў да 500 тысяч), сацыяльная дапамога на выхаванне дзяцей (500-600 тысяч рублёў).

Калі на чалавека ў месяц будзе выходзіць хаця б 100 тысяч, гэта добра, — падлічвае Ларыса. — Але нядаўна атрымалі дэкрэтную дапамогу (1 мільён 600 тысяч) і гуманітарную дапамогу адзёнем. Да таго ж на Рыгора выдзяляюць бясплатнае дзіцячае харчаванне. Плюс свой уласны гарод. Цяжка сабраць дзядзіцаў і школу, але я падрыхтавалася да школы загадзя. Таму будзем выжываць.

МОЦНА ПЕРАПУЛІШУ

вадзіць і пасажыры маршрутага таксі, калі раніцай на прыпынку «Пратэзіст» у Гомелі раптам разбілася лававое шкло ў машыне: хтосьці кінуў у яго бутэльку. Высветлілася, што гэта зрабіла 38-гадовая жанчына, якая стаіць на ўліку з дыягназам «шызафрэнія». Пасля гэтага ўчынку яе тэрмінава забралі ў бальніцу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Пэўныя складанасці яшчэ чакаюць Гарбацэвічаў наперадзе. Разам мы палічылі, на якую суму будзе выжываць шматдзетная сям'я з васмі чалавек.

Гэта заробак мужа (ад 120 тысяч рублёў да 500 тысяч), сацыяльная дапамога на выхаванне дзяцей (500-600 тысяч рублёў).

Калі на чалавека ў месяц будзе выходзіць хаця б 100 тысяч, гэта добра, — падлічвае Ларыса. — Але нядаўна атрымалі дэкрэтную дапамогу (1 мільён 600 тысяч) і гуманітарную дапамогу адзёнем. Да таго ж на Рыгора выдзяляюць бясплатнае дзіцячае харчаванне. Плюс свой уласны гарод. Цяжка сабраць дзядзіцаў і школу, але я падрыхтавалася да школы загадзя. Таму будзем выжываць.

МОЦНА ПЕРАПУЛІШУ

вадзіць і пасажыры маршрутага таксі, калі раніцай на прыпынку «Пратэзіст» у Гомелі раптам разбілася лававое шкло ў машыне: хтосьці кінуў у яго бутэльку. Высветлілася, што гэта зрабіла 38-гадовая жанчына, якая стаіць на ўліку з дыягназам «шызафрэнія». Пасля гэтага ўчынку яе тэрмінава забралі ў бальніцу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

«Звязда» падкупляе сваёй шчырасцю»

Галіна Скрыбук — даўня прыльвіца «Звязды», і не дзіўна, што ў Рэспубліканскі дзень падпісчыка мы сустрэліся ў будынку Баранавіцкага раённага вузла паштовай сувязі.

Галіна Скрыбук з прэзентам ад «Звязды».

Галіна Сяргееўна працуе дырэктарам Крошыньскай сярэдняй школы, у якой дзейнічае па сённяшні дзень (ужо больш дваццаці гадоў) музей Паўлюка Багрыма.

— «Звязда» падкупляе сваёй шчырасцю. У кожным нумары можна знайсці цікавыя для сябе артыкул. Для настаўніка газеты ўяўляе асабліва цікавае. «Родная газета на роднай мове» — лепш і не скажаш, — адзначыла чытачка.

Сымон СВІСТУНОВІЧ. Фота аўтара.

«Дык няўжо мы здрадзілі?»

«Спадарыня... Дазвольце ёй застацца!» «Звязда», 8 красавіка

Я нарадзілася на Гродзеншчыне, у вёсцы з прыгожа назвай Вясёлава, пяць гадоў вучылася ў польскай школе. Божухна, як жа там цяжка было дзецям-беларусам: дома — родная мова, у школе — чужая, па-свойму размаўляюць забаранялася... Нават на перапынках. А аднойчы...

У той дзень, як цяпер помню, у нас сарваўся «Закон Божы» — не прыйшоў чамусьці бацькошка і вучні, на цэлы ўрок застаўшыся сам-насам, сталі рабіць, хто што хацеў. Я прынамсі, пайшла да дошкі і стала пісаць словы па-беларуску (мяне мама навучыла...). У нас у хаце нават кніжка беларуская была — «Новая Зямля» Яўба Коласа. Нехта з дзядзіцаў зацкавіўся тым, што раблю, сталі глядзець, а большасць — вядома ж — дурэла.

На гэты шум з суседняга класа прыбегла пані кіраўнічыха. Думаецца, яна стала разбірацца са сваёйлічымі? Не. Яе, яшчэ мякка кажучы, вывелі з сябе беларускія словы на дошцы. Яна спытала, хто іх напісаў, а потым мяне ў іх «злачынецца», што проста стаялі побач, завяла да сябе ў клас, дзе вучыліся большыя дзеці, і паставіла там на калені... Вакол скрынкі са смеццем...

Нам было вельмі крываўна і вельмі сорамна. Мы плакалі. Пра ўсё, што адбылося ў школе, дома я расказала бацьку. Ён зразумеў мяне і сусцешыў так: «Не плач, дачушка, хутка прыйдзе час — і мы не будзем баяцца размаўляць па-свойму. А ты вырасцеш і станеш настаўніцай».

Бацькавыя словы былі прарочымі: я сапраўды 45 гадоў адпрацавала ў школе, выкладала родную мову і літаратуру — свай любімы предмет...

Цяпер — на заслужаным адпачынку, часта хаджу ў школьную і сельскую бібліятэку, шмат чытаю і шчыра радуся таму, колькі ў нас выдатных пазіў і пісьменнікаў, колькі цудоўных твораў — вострых, праўдзівых, шчырых!

«Звязду» я вылісваю даўно, бо гэта ж і насамрэч родная газета на роднай мове.

...Яе — багату, пшчотную, мілагучную — даў беларусам Бог. Каб пачулі самі і другім народам данесці, што гучыць яна — як крынічка вяршы і песні, каб перадавалі дзядзіцам.

Дык няўжо ж мы здрадзілі ёй? Няўжо адмовімся? Не будзем чытаць? Не будзем размаўляць? Асабіста я ў гэта не веру.

Вольга Андрэеўна ВАРОНІЧ.

в. Жорнаўка, Асіповіцкага раёна.

АКЦЫЯ «АХОВА — ДЗЕЦЯМ»

Як карэспандэнт «Звязды» поруч з навукоўцамі наведваў мясціны старадаўняга ВКЛ

Вязьджалі мы ранку. Вялікі незвычайнаго колеру аўтобус і такія ж незвычайныя пасажыры: краязнаўца, філолаг, гісторык, фалькларыст, а ў майей асобе яшчэ і журналіст... Агулам чалавек трыццаць — другі дзень канферэнцыі «Міленіум Літвы», прымеркавана да 1000-годдзя з'яўлення Літвы, аб'яднаў шмат цікавага. І яшчэ ё: не кожны дзень ёсць магчымасць наведаць ажно тры Літвы — вёскі з аднолькавай назвай «Літва» ў Маладзечанскім, Старадарожскім і Ляхавіцкім раёнах. Ды і першую сталіцу Вялікага Княства Літоўскага не заўсёды ёсць час паглядзець.

Старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі Акадэміі навук Аляксей ЖЛУТКА саму паездку называе «магчымасцю адчуць дух месца»:

— Гэта цудоўная магчымасць паглядзець на тыя населеныя пункты, што могуць мець дацненне да першаснага ядра Літвы, з якога Літва развівалася як тэрытарыяльная адзінка.

— Вельмі карысная і важная задума, — дапаўняе дацэнт **БДУ Жанна НЕКРАШЭВІЧ-КАРОТКАЯ**. — Яе трэба прапанаваць і пашыраць, бо адна рэч — зафіксаваць назву Літвы ў акадэмічных хроніках, а іншая рэч — на све вочы убачыць, што такая назва існуе і да сёння.

Наперадзе — шлях больш чым у 300 км. І пакуе беларускае сталіца ўзору-2009 праводзіла нас дажджом, наш аўтобус паўз Татарскія гароды (тая частка Мінска, што размешчана ў кірунку за Палац спорту) трымаў шлях на беларускае сталіцу ўзору XIII стагоддзя... **ЛІТВА Пад РОЗНЫМІ ШЫЛЬДАМІ**

— А зараз мы з вамі ўбачым старажытнае гарадзішча, — кажа краязнаўца **Здзіслава СІЦЬКА**, які

вані разрэкламаваныя «Венароў у Мінскім замку» (мяркуючы па колькасці машын на ўездзе ў горад, рэкламае «Прыязджайце!» сапраўды спрацавала), то першая сталіца Вялікага Княства жыла сваім звыклым мерным жыццём. Папраўка: жыццём сучасным. На лавачцы з пивам (закон яшчэ дазваляе сядзець некалькі хлопцаў «з нашага двара», як кажуць. Праз цэнтр горада да дома-музея Адама Міцкевіча ішлі маладыя. Яна — у белае сукенцы з вальмом, ён — у бязмалым касцюме. Усмехаліся, абдымаліся, цалаваліся...

А крыху воддаль узвышшае касцёл Перамянення Пана, дзе 587 гадоў таму таксама было вяселле. Ды не проста: шлюб браў сам Уладзіслаў Ягайла, кароль Польскі і вялікі князь Літоўскі. Яго абранніца была княжна Галышанка — Сафія...

КАМЕНТАРЫЙ
ЖАННЫ НЕКРАШЭВІЧ-КАРОТКАЯ, ДАЦЭНТА БДУ:
— Па спецыфіцы сваёй навуковай дзейнасці я займаюся вывучэннем помнікаў лацінскага пісьменства Вялікага Княства Літоўскага. Помнікі эпічнай паэзіі ўяўляюць сабой надзвычай цікавы матэрыял. Калі гаварыць пра назву «Літва», то ў помніках лацінскамоўнай паэзіі Беларусі 16-17 ст. яна сустракаецца пераважна як палітонім (Літва як абазначэнне тэрыторыі ВКЛ). Гэтыя помнікі не даюць ніякіх падстаў для нацыянальна абмежаваных канцэпцый трактавання гэтай назвы, звязаных толькі з сённяшняй Літвой альбо толькі з сённяшняй Беларуссю. Але варта ўзгадаць тую ж «Радзівіліяду» Яна Радвана, напісаную ў канцы 16 стагоддзя, дзе аўтар даволі падрабязна пералічвае назвы тых гарадоў, што адносяцца да ВКЛ. І калі зрабіць нават просты матэматычны падлік, атрымаецца, што з іх працэнтаў 80 — назвы сучасных беларускіх паселішчаў.

А далей была гара Міндоўга, ля падножжа якой вялікі камень з адмысловым надпісам. Чаму ён называецца Міндоўгам і да сёння, ніхто не ведае. Толькі шраг здагадак. Падніўшыся на гэтую гару і аглядзеўшы яе няважны стан, сапраўды варта задацца пытаннем: дзе ж тут памяць пра Міндоўга?

Чарговы прыпынак — вёска Літоўка, дзе нас зачаравала неверагоднай прыгажосці рака, каля якой мы зладзілі невялікі пікнік на свежым паветры.

А затым мы падняліся яшчэ на адну вышыню — вёска Радагошча Наваградскага раёна.

— Па меркаваннях некаторых даследчыкаў, гарадзішча Радагошча было папярэднікам Наваградска (Наваградук — новы горад, а стары горад — у Радагошчы), — расказвае археолаг Эдвард Зайкоўскі. — Так гэта ці не, сёння дакладна ўжо ніхто не скажа, але, прынамсі, археалагічныя раскопкі паказваюць, што ў Радагошчы тутэйшы за ўсё функцыянавала буйное паганскае Свяцілішча, якое належала славянам. Радагошча — самы ранні помнік славянам на тэрыторыі Гарадзеншчыны. Радагошча таксама называлася вельмі вядомай паганскае Свяцілішча на тэрыторыі палаціц славянаў (сёння землі Уходняй Германіі), якое было апісана хрысціянскімі місіянерамі XI стагоддзя. У адрозненне ад той Радагошчы, наша — больш ранняя (датуецца ў прамежку паміж VIII—X стагоддзямі).

Паступова дзень хіліўся на вечар, а ў нашым спісе было яшчэ некалькі найменняў. Паспелі наведаць гарадзішча ў Баранавіцкім раёне, па шляху заехалі на Свяцілішча... Меў рацыю Адам Міцкевіч: «між дрэў, бы ў вяночку», і чыстая-чыстая — «як быццам хто шыбіну лёду звысоку сюды агпусціў беражліва».

Возера карыстаецца папулярнасцю: турыстычны аўтобусы ля дарогі, а на беразе загідаляга гараджане. Купаюцца, загарваюць, закусваюць...
Можна, нават і не ведаючы, што наведаліся ў найцікавейшае і багатае на гістарычныя падзеі месца — старажытную Літву.

Ілья ЛАПАТО. Фота аўтара.

Рыбы да партрэта дыверсанта

ТАЯМНІЧЫ СВАЯК

Лёс аднаго з герояў Перамогі, легендарнага беларускага разведчыка і адважнага дыверсанта часоў Вялікай Айчыннай вайны Аляксея Бацяна ў апаведзе яго земляка, аднавяскоўца і сваяка Міхаіла Бацяна

Рабочая назва — «Подзвіг разведчыкаў»

У рэдакцыю да мяне Міхаіл прыехаў з кінастудыі «Беларусьфільм», дзе на студыі «Летапіс» разам са славянскім кінарэжысёрам Анатолем Алаём завяршае работу над дакументальным фільмам, прысвечаным героям савецкіх разведчыкаў, якіх выратавалі Кракаў ад знішчэння. Рабочая назва фільма — «Подзвіг разведчыкаў». Прозвішча Алая, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі, добра вядома не толькі ў нашай краіне. Ён аўтар многіх выдатных кінарабят, якіх атрымалі прызнанне глядачоў і крытыкі. Новы фільм выйдзе на экраны ў рамках святаў 65-годдзя вызвалення Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў. На думку Міхаіла, атрымалася цікавая і прайздэлавая, падкрэслі, дакументальна кінанаступка на тэму вайны. У гэтым выпадку — аб славянскай кракаўскай аперацыі «Чэкістаў». Аднам з непасрэдных і галоўных удзельнікаў гэтай падзеі быў Аляксей Бацян. Другі герой фільма — разведчык Яўген Беранж, які таксама камандаваў адной з савецкіх дыверсійных груп пад Кракавам. Таму і назва — «Подзвіг разведчыкаў».

— Ты не чуў, куды гэта Лёшка Бацян знік? — Ды кажуць, што ў Маскве шпітнім робіць. (З размовы жыхароў вёскі Чартавічы Валожынскага раёна, канец 50-х гадоў).

РАДКІ БІЯГРАФІ

Аляксей Мікалаевіч Бацян (нар. 10 лютага 1917 года, вёска Чартавічы, Віленская губерня, Расійская Імперыя), савецкі разведчык, ветэран Вялікай Айчыннай вайны. Аўтар з выратавальніцкага горада Кракава. Ганаровы супрацоўнік дзяржаўнага Героя Расіі. Узнагароджаны ордэнам Мужнасці, двума ордэнамі Чырвонага Сцяга, ордэнам Айчыннай вайны І ступені, ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга, ордэнам Айчыннай вайны І ступені, ордэнам Айчыннай вайны ІІ ступені.

У верасні 1939 года быў мабілізаваны ў польскае войска, удзельнічаў у баях з немцамі, камандаваў дыверсійнай устаноўкай, збіў тры самалёты «Юнкерс». Пасля ўваходжання Заходняй Беларусі ў склад БССР стаў грамадзянінам СССР, выкладаў у пачатковай школе. У 1940 годзе накіраваны на вучобу ў вышэйшую разведвальную школу НКВД. У ліпені 1941 года залічаны ў склад элітнай Асобнай мотастраўковай брыгады спецыяльнага прызначэння, якая падпарадкоўвалася 4-му ўпраўленню НКВС СССР. Гэта ўпраўленне было створана для разведчыцкай дыверсійна-разведвальнай дзейнасці ў тыле ворага. Кіраваў ім легендарны чэкіст тых гадоў Павел Судалатаў — аўтар і распрацоўшчык бліскучых унікальных аперацый, на якіх потым вучыліся вучацца сёння супрацоўнікі спецслужбаў розных краін. Выканаўца асобных заданняў Судалатава стаў у нядзіўным мінутым настаўнік-пачатковец з вёскі Чартавічы Аляксей Бацян.

У Маскве, дзе працуе — дакладна невядома, а толькі звязана яго дзейнасць з працяглым сакарэнтным камандзіроўкам за мяжу, успамінае Міхаіл.

— Упершыню я ўбачыў свайго таямнічага сваяка ў 1988 годзе ў Маскве. Як потым выстелілася, ён і я жылі ўжо не адзін год непадалёк ад Масквы, але аб гэтым я не падазраваў. (Між іншым, і хата яго бацькоў у Чартавічах знаходзіцца побач ад нашай хаты.) У той год я вярнуўся з Варшавы ў Маскву пасля доўгага тэрміновага замежнага камандзіроўка —

ведчык. І мне было прыемна ўсведамляць, што дзесцігоддзі жыцця і ў Маскве, і ў Заходняй Еўропе, дзе ён быў выключна засяроджаны на выкананні вельмі адказных заданняў, не адарвалі яго ад малой радзімы. Такое ўражанне, што з гадамі толькі мацнела туга па ёй. Па магчымасці прыязджаў у Чартавічы і ніколі не паводзіў сябе як маскоўская віль-перасона. Наадварот, здачы халасцянкоў спачатку з'ехаў задоўга да Першай сусветнай вайны на заробкі ў Германію, а потым у Аргенціну. Там даволі няблага авалодаў нямецкай і іспанскай мовамі, стаў класным спецыялістам у старым рамястве. Прыехаў у Чартавічы, каб працаваць свайго часу, але закахався, ажаніўся і ў Лацінскую Амерыку так і не вярнуўся.

У самі асаблівае ўвагу надаваў адукацыі дзяцей. Сына Аляксея сам навучыў нямецкай мове, ды і ўсяму, што ведаў сам. Вы і сёння мала знайдзеце дзяцей у невялікай вёсцы, якія бегла размаўлялі б па-нямецку. Больш за тое, у справе адукацыі Мікалай Бацян пайшоў на (па тым часе) экстраардынарны крок — прадаў карову (тады яна каштавала вялікі грошай) і адправіў Аляксея вучыцца ў польскую гімназію, дзе давалі выдатную адукацыю.

І яшчэ яго бацька правяў сябе ў гады вайны, калі немцы прыйшлі ў Чартавічы з намерам спаліць вёску. Мікалай Бацян уступіў у перамогу з камандзірам атрада. Той быў здзіўлены, што на выгляд звычайнага беларускага вясковца на неабложнага нямецкай мове пацаў адгаворваў яго ад правядзення карнай аперацыі, спасылаўся на свой досвед жыцця ў Германіі, уражаны ад тых немцаў, якіх цывілізаваны і культурных людзей, якім не да твару такая дзюнкунія ўчынк і падпальванне вёсак. Невядома што яшчэ казаў перамоўшчык, але немцы не сталі паліць вёску. І сёння ў Чартавічах дзяля з удзячнасцю ўспамінаюць Мікалая Бацяна.

Відаць, яго здольнасць пераконваць людзей перадалася і сыну. Бо нярэдка поспех аперацый групы савецкіх дыверсантаў на акупавае тэрыторыі Вялікай Літвы да таленту Аляксея Бацяна сціхлі людзей на свой бок, сагавітава іх, нягледзячы на смартоўную рызыку, дапамагалі выканаць складанае заданне. Як, напрыклад, у горадзе Оўруч Жытомірскай вобласці.

Леанід ЛАХМАНЕНКА (Працяг будзе.)

Фота бацькі — Мікаіла Мікалаевіча.

і збег. Ляснымі сцежкамі дабраўся ў Чартавічы. Ужо тады праявіліся задаткі будучага знаходлівага дыверсанта. Хаця выбраў самую шую ні ёсць міруну прафесію — настаўніка. Закончыў адпаведныя курсы ў Мінску і вярнуўся дамоў вучыцца сялянскіх дзетак.

Акрамя ўсяго (і гэта, бадай, галоўнае) Аляксей Бацян выхоўваўся ў не зусім звычайнай вясковай сям'і. Яна выразана вылучалася на фоне малаадукаванай ці ўвогуле неадукаванай і цёмнай беднай масы пераважнай большасці сялянства Заходняй Беларусі. Бацька Аляксея, Мікалай Бацян, быў адным з самых ад прыроды разумных, кемлівых і падпрымальных жыхароў вёскі, які не хацеў мірыцца з прыгнёчэнным станам жыцця беларускай пры панскай Польшчы. Яму была адна нават сама думка, на вяду без ніякіх перспектыв на лепшае. У пошуках лепшай долі ён яшчэ халасцянкоў спачатку з'ехаў задоўга да Першай сусветнай вайны на заробкі ў Германію, а потым у Аргенціну. Там даволі няблага авалодаў нямецкай і іспанскай мовамі, стаў класным спецыялістам у старым рамястве. Прыехаў у Чартавічы, каб працаваць свайго часу, але закахався, ажаніўся і ў Лацінскую Амерыку так і не вярнуўся.

У самі асаблівае ўвагу надаваў адукацыі дзяцей. Сына Аляксея сам навучыў нямецкай мове, ды і ўсяму, што ведаў сам. Вы і сёння мала знайдзеце дзяцей у невялікай вёсцы, якія бегла размаўлялі б па-нямецку. Больш за тое, у справе адукацыі Мікалай Бацян пайшоў на (па тым часе) экстраардынарны крок — прадаў карову (тады яна каштавала вялікі грошай) і адправіў Аляксея вучыцца ў польскую гімназію, дзе давалі выдатную адукацыю.

І яшчэ яго бацька правяў сябе ў гады вайны, калі немцы прыйшлі ў Чартавічы з намерам спаліць вёску. Мікалай Бацян уступіў у перамогу з камандзірам атрада. Той быў здзіўлены, што на выгляд звычайнага беларускага вясковца на неабложнага нямецкай мове пацаў адгаворваў яго ад правядзення карнай аперацыі, спасылаўся на свой досвед жыцця ў Германіі, уражаны ад тых немцаў, якіх цывілізаваны і культурных людзей, якім не да твару такая дзюнкунія ўчынк і падпальванне вёсак. Невядома што яшчэ казаў перамоўшчык, але немцы не сталі паліць вёску. І сёння ў Чартавічах дзяля з удзячнасцю ўспамінаюць Мікалая Бацяна.

Відаць, яго здольнасць пераконваць людзей перадалася і сыну. Бо нярэдка поспех аперацый групы савецкіх дыверсантаў на акупавае тэрыторыі Вялікай Літвы да таленту Аляксея Бацяна сціхлі людзей на свой бок, сагавітава іх, нягледзячы на смартоўную рызыку, дапамагалі выканаць складанае заданне. Як, напрыклад, у горадзе Оўруч Жытомірскай вобласці.

Леанід ЛАХМАНЕНКА (Працяг будзе.)

Літва

ШАХМАТЫ

Пад рэдакцыйнай майстра спорту Уладзіміра СЫЧОВА

МАСАВЫ КОНКУРС РАШЭННЯЎ

Заданне № 19

Белыя: Кр7, Ля7, Сс7, н. а6 (4)
Чорныя: Кра5, Лд3, Ка2, н. б6 (4)
Выйгрыш (4 ачкі).

Заданне № 20

Белыя: Кр3, Се1, Кф1 (3)
Чорныя: Кра1, Лб1, н. а2, а4, а5, а6 (6)

Нічыя (4 ачкі)
На рашэнне заданняў даецца 15 дзён.

ПРАБЛЕМ СВАЕ РАШЭННІ

Змяняецца рашэнні заданняў масавага конкурсу рашэнняў, апублікаваных 27 мая г. **Заданне № 13** С. Ткачэнка. 1. Фд7! - 2. Сс6! - Кра4 3. Фд5! - Кр4 4. Фд7! - 1... Кр3 2. Фд5! - Кра2 3. Сс4! - Кр1 4. Фд1х, 1... Кра5 2. Сс6! - Кр4 3. Фд5 - 4. Фд5х 1... С4 2. Сф3! - Кра5 3. Фс6! - Кр4 4. Фд6х

Заданне № 14

Л. Любашэўскі. 1. Сб6! - 2. Фс4! - Кр3 3. Фд3! - Кр2 4. Сб7х, 1... ф5 2. Сб7! - Кр1 3. Фс4! - Кр3 4. Фд2х, 1... гф2 2. Фс2! - Кр5 3. Фд5! - Кр4 4. Сабх, 1... Кр3 2. Фд5! - Кр2 3. Сс6! - Кр1 4. Сф2х

ЗАПРАШАЕМ ДА ўДЗЕЛУ!

Міжнародная шахматная федэрацыя (ФІДЕ) ў рамках спецыяльнай нага праекта «Шахматная кампазіцыя» праводзіць Алімпійскі турнір ФІДЕ па складанні шахматных кампазіцый у гонар Сусветнай шахматнай алімпіяды ў Ханты-Мансійску 2010 г.

Спаборніцтвы праводзяцца па шасці раздзелах: двухходаўкі, трохходаўкі, шматходаўкі, эцюды, задачы на кааператыўны і зваротны мат. Тэмы вольныя. Прымаецца да ўдзелу адна кампазіцыя аўтара ад раздзела (сумеснай кампазіцыі не прымаюцца). Тэрмін прысылкі — 31.12.2009 г. Пераможцы атрымаюць алімпійскія медалі, ганаровыя і пахвальныя водгукі, а таксама вынікі конкурсу.

Творы пасылать на электроннай пошце: olympcontest@yandex.com, або Андрэю Сельванаву, Расія, 125414, Масква, а/я 16.

БЕЛАРУСЬ І РАСІЯ РЫХТУЮЦЬ ПРАЕКТ МІЖУРАДАВАГА ПАГАДНЕННЯ ў ГАЛІНЕ ТЭЛЕРАДЫЁВЯШЧАННЯ І ДРУКУ

Беларусь і Расія зацвярдзелі ў найкучэйшай падрыхтоўцы праекта пагаднення паміж Беларусі і Расіі аб супрацоўніцтве ў галіне тэлерадыёвяшчання і друку. Як паведаміў карэспандэнту БЕЛТА намеснік міністра інфармацыі Беларусі Аляксандр Слэбадчук, работу над дакументам пачаўшы ў гэтым годзе.

За невялікі перыяд з пачатку мая прайшлі ўжо два раунды перагавораў аб падрыхтоўцы праекта дакумента, і ў хуткім часе кажацца трэцяя сустрэча бакоў. «У сегменце інфармацыйнага забеспячэння і ўзаемадзейня з расійскім бокам у галіне электронных СМІ мы знаходзімся ў правым вакууме. Сёння няма пагаднення, якое рэгулявала б адносіны ў гэтай сферы. Дзейнічае толькі нарматыўны дакумент 1998 года, які датычыцца друкаваных СМІ і кінавыданняў, ён па асобных пазіцыях ужо ўстарэў», — расказваў Аляксандр Слэбадчук.

Першы раунд перагавораў адбыўся ў Мінску: быў вырацаваны праект пагаднення, па асобных аспектах якая дыскусія прадаўжалася і на сустрэчы ў Маскве. Пытанне датычыцца, у прыватнасці, магчымасці рэтрансляцыі спадарожніцкага канала «Беларусь-ТБ» ў Расійскай Федэрацыі без абмежаванняў на бязвыплатнае аснове. Як вядома, сёння «Беларусь-ТБ» вяртаецца ў рэгіёнах Расіі ў буйных і малых гарадах, у Маскве ж і Санкт-Пецярбургу тэлеканал не транслюецца.

Аргументам беларускага боку з'яўляецца выкананне прынцыпу парытэтанасці. У Беларусі ўсё тэлеглядачы і ў малых населеных пунктах, і ў буйных гарадах маюць магчымасць глядзець інфармацыйныя, аналітычныя, пазнавальныя, культуралагічныя і іншыя расійскія праграмы, паколькі яны ўключаны ў сацыяльныя (агульнадаступны) пакеты. Гэта датычыцца «НТБ Беларусь», «РТР-Беларусь» і АНТ. Дзе злучана трансляцыя кантэнту з «Першым каналам. Сусветная сетка». Складана назваць парытэтан і трансляцыю па усёй Беларусі 60 расійскіх каналаў праз кабельныя

сеткі, у той жа час беларускі тэлеканал сёння мае абмежаваны доступ на тэрыторыі Расійскай Федэрацыі. Практычна ўсе расійскія цэнтральныя каналы ідуць у Беларусі ў аналагавым фармаце і ніяк былі.

«Цілер расійскія калегі адназначна, што спадарожнік тэлеканал «Беларусь-ТБ» можа распаўсюджацца толькі ў кабельных сетках, паколькі зыходзячы з адпаведных нарматыўных дакументаў уключыць сёння «Беларусь-ТБ» ў агульнадаступны пакет няма магчымасці. Але наша пазіцыя такая: пагадненне падпісваецца не на адзін дзень, а ў розных пераходах саюзніцка адносіны, на фарміраванне адзінай інфармацыйнай прасторы Саюзнай дзяржавы. І калі першы агульнадаступны пакет з васьмі расійскімі каналамі ў сфарміраваны, то ў далейшым будучы і другі, і трэці мы ўключым», — лічыць Аляксандр Слэбадчук.

Гарачае абмеркаванне на сустрэчы ў Маскве атрымаў і яшчэ адно пытанне. Беларускі бок прапанаваў варыянт трансліцы кожны дзень у расійскіх тэлефіры на тэрыторыі ад Калінінграда да Камчаткі 15-20-хвілінных інфармацыйных блокаў, падрыхтаваных беларускімі тэлеканаламі. Тым самым гледачы ў Расіі будзе мець прайздэлавую інфармацыю з першакрыніцы. Несумнянна, прапанова беларускага боку трэба дэталёва абмеркаваць.

У выніку беларускі бок прапанаваў распрацаваць асобны план па вызначэнні пераліку і механізма распаўсюджвання беларускіх і расійскіх тэле- і радыёпраграм на адзін інфармацыйны полі. «Калі сёння размова ідзе толькі аб «Беларусь-ТБ», то ў перспектыве аб'ектамі ўвагі могуць стаць і радыёпраграмы, якіх будучы распаўсюджацца ў Беларусі і Расіі на бязвыплатнае аснове. У гэтых пытаннях мы зыходзім з адзінай інфармацыйнай прасторы Саюзнай дзяржавы, яе неабходна сфарміраваць на аснове парытэтанасці атрымання інфармацыі грамадзянамі аднаго і другога бакоў», — сказаў на заканчэнне намеснік міністра інфармацыі.

Открытое акционерное общество «Сантехэлектромонтаж» приобретает на баланс Общества простые (обыкновенные) акции, выпущенные ОАО «Сантехэлектромонтаж», в количестве до 4612 штук по цене 25000 рублей за одну акцию.
Срок предоставления предложений о продаже акций — с 25.06.2009 г. по 24.07.2009 г. Заключение договоров купли-продажи акций с 27.07.2009 г. по 14.08.2009 г.
Форма оплаты — наличными денежными средствами или путем безналичного расчета не позднее 60 банковских дней с момента заключения договора купли-продажи.
Подача предложений и заключение договоров производится **по адресу: 246007, г. Гомель, ул. Треллебийская, 8а.**
Контакт. телефон: 8 0232 57 41 91.

8 чэрвеня 2009 года ў 13 гадзін 30 хвілін на 286-м км аўтадарогі М-1 Брэст — Мінск — мяжа Расійскай Федэрацыі пачынаў АЭС «Юнайтэд компани» на тэрыторыі Стаўбцоўскага раёна знойдзены труп **БАКУ-НОВІЧ Таццяны Юр'евны**, 1985 года нараджэння, ураджэнкі Іванаўскага раёна Брэсцкай вобласці, жыхаркі в. Уша Карэліцкага раёна Гродзенскай вобласці з прыкметамі аўтанаезду.
Была апраунта ў сні дзённы, кароткую чорную куртку, беляны басаножкі, на галаве павязка белага колеру з серабрыстымі устаўкамі.
Прыкладны час учынення аўтанаезду — 23 гадзіны 01.06.2009 года.
Паважаныя грамадзяне, тых, хто бачыў абставіны ДТЗ і каму што-небудзь вядома пра ДТЗ і перамяшчэння загінулай па аўтадарозе, пераканана просім паведаміць у Стаўбцоўскі РАУС па тэлефонах: 801717 54283, 54284, 7767344 (МТС), 1696954 (Velcom), або па тэл. 102. Ананімнасць і ўзнагароджанне гарантуем.

У суд Глыбоцкага раёна Віцебскай вобласці паступіла заява аб аб'яўленні памёрлым **ПОВАРА Вітала Віктаравіча**, 05.08.1975 года нараджэння, ураджэнца в. Навадруцк Пастаўскага раёна, апошняе месца яго жыхарства і апошняе вядомае месца яго знаходжання: г. Глыбокае, вул. Я. Коласа, д. 31. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць звесткі аб гэтым грамадзяніне, паведаміць іх у суд Глыбоцкага раёна Віцебскай вобласці (тэл. 2 30 88, 2 17 69) на працягу двух месяцаў з дня публікацыі гэтай аб'явы.

У суд Пінскага раёна горада Пінска Брэсцкай вобласці паступіла заява аб аб'яўленні памёрлым грамадзянін **КІРШЫЎІНА Надзея Леанідаўна**, 6 красавіка 1951 года нараджэння, ураджэнкі в. Ласіц Пінскага раёна Брэсцкай вобласці, і грамадзяніна **БАГАТЫХ Руслана Мікалаевіча**, 4 сакавіка 1976 года нараджэння, ураджэнца Расійскай Федэрацыі, якія пражывалі да снежня 1997 года ў невядомым кірунку. Просьба да грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць звесткі пра грамадзян Кіршыўну Надзею Леанідаўну і Багатых Руслана Мікалаевіча, паведаміць аб гэтым на працягу двух месяцаў з дня публікацыі ў суд Пінскага раёна і горада Пінска, на адрас: 225710, Брэсцкая вобласць, горад Пінск, вул. Пушкіна, 14.

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на III квартал або 2-е паўгоддзе 20

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Сканворд з 15 пазіцыямі для пошуку слоў. Пазіцыі нумараваны ад 1 да 15. Кожная пазіцыя мае сваю назву і прыкладныя словы.

МЕДАЛЬ ПЯТРУ ЕЛФІМАВУ

Бадай, нядаўнюю нядачу на «Еўрабачанні» ў сто разоў болей кампенсуе Пятру Елфімаву шчырая любоў беларускіх слухачоў. А нашы памежнікі нават яму медаль уручылі.

Як паведаміў «Звяздзе» Мікалай ЯЛЬЧЫК — наместнік камандзіра па ідэалагічнай рабоце асобнага авіяцыйнага атрада пагранічнага войска, які дысплакуецца ў Паставах, Пятра ўзнагародзілі ордэнам і медалём «90 гадоў пагранічнаму войску». За тое, што спявае часта дае бясспартыя канцэрты, з задавальненнем выступае ў глыбінцы. Уручэнне медалю адбылося ў Паставах на фестывалі песні пагранічнай службы, прысвечаным 65-годдзю вызвалення Беларусі. У райцэнтры фестываль прайшоў упершыню, а наогул у розных прыгранічных гарадах ужо ў восьмы раз.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

АДНАЎЛЯЮЦА МІЖНАРОДНЫЯ РЭЙСЫ

З 3 ліпеня па 30 жніўня будзе адноўлены рух аўтобусаў па міжнародным маршруце Мінск — Мюнхен праз Брэст. Рэйс адпраўляецца з Мінска ад АВ «Усходні» будзе выконвацца ў гэты прамежак часу на серадах, пятніцах і нядзелях (з Мюнхена ў 13.00 па аўтаркох, пятніцах і нядзелю).

Ужо адноўлены рух аўтобусаў па міжнародным маршруце Талін — Мінск — Адэса, рэйсы адпраўляюцца з Таліна ў 7.00 і з Адэсы ў 7.00 па серадах і суботах (адпаведна з Мінска ў Талін рэйс адпраўляецца ад АВ «Усходні» ў 21.40 і ад АВ «Маскоўскі» ў 22.10; з Мінска ў Адэсу рэйс адпраўляецца ад АВ «Маскоўскі» ў 22.05 і ад АВ «Усходні» ў 22.45).

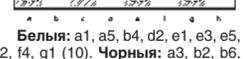
Сяргей РАСОЛЬКА.

ШАШКІ

Пад рэдакцыяй майстра спорту Мікалая ГРУШЭЎСКАГА

ПАДСТУПНІЦТВА ДАМАК

Нацыянальны майстар спорту Пётр Шкльдаў з Наваполацка працягвае свой аўтарскі конкурс-8 з адным з 7:

Белыя: a1, a5, b4, d2, e1, e3, e5, f2, f4, g1 (10). Чорныя: a3, b2, b6, c3, c5, c7, d4, d6, d8, e7, f6, g7 (12). Выйгрыш.

У якасці бліца-47/3 прапаную аналігічную праблему:

Белыя: a1, a5, b4, d2, e1, f2, f4, g1, g3, g5 (10). Чорныя: a3, b2, b6, c3, c5, c7, d6, e7, f6, h4 (11). Перамога белых.

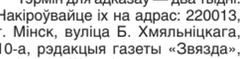
А ў рамках бліца-48/3 развязацьце 100-клетачную канструкцыю 6 на 7 вядучага рубрыкі:

Белыя: 16, 22, 33, 34, 35, 49 (6). Чорныя: 6, 7, 8, 12, 19, 28, 45 (7). Таксама пераможная атака белых.

Усе тры заданні аб'ядноўваюцца каварнымі ударамі белых дамак. Тэрмін для адказаў — два тыдні. Накіроўвайце іх на адрас: 220013, г. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда», рубрыка «Шашкі».

ВЕТОРАН У СТРАІ

Міжнародны гросмайстар, заслужаны майстар спорту Рэспублікі

Беларусі Ілья Андрэевіч Шкльдаў.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЕГІСТРАЦЫЯ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

Ведай нашых!

Аляксандр УСЦІНАЎ даў кухталёў чэмпіёну Еўрасаюза

Кулак беларускага асілка пераўтварыўся ў суцэльны сіняк ад удараў на галаве брытанца Майкла СПРОТА

Беларус і брытанец правялі відэа-чымпіянскі паядынак непасрэдна перад чэмпіёнскай сустрэчай Уладзіміра Клічко і Руслы Чагаева. Падзея адбылася на стадыёне нямецкага Гільзенкірхена ў суботу, 21 чэрвеня.

Няма нічога дзіўнага, што Майкл Спарт даў бой беларускаму накуацёру. Чэмпіянскі брытанец у розны час сваёй кар'еры сустракаўся з некалькімі чэмпіёнамі свету — амерыканцам Лейманам Брустэрам, паўднёваафрыканцам Кору Сандэрсам, узбекам Русланам Чагаевым. А ў 2007 годзе Спарт цяжка накутаваў чэмпіёна алімпійскіх гульніў Сіднея Одлі Харысана. Да таго ж брытанец валодае тытулам чэмпіёна Еўрасаюза. Таму 60 тысяч балельшчыкаў у Гільзенкірхене і дзясяткі мільёнаў тэлеглядачоў былі напачатку ўпэўненыя, што брытанец будзе мацнейшы за Усцінава. Але адзінаголасным рашэннем судзіўня перамог беларускі асілка.

— Зараз паеду на рынак на савадні і некалькі дзён пабуду за гарадам, на прыродзе, — сказаў нам бексер на развітанне. — Пагуляю, пачытаю кнігі, зарадкую энергіяй. Наступны бой абудзецца ў ЗША ў верасні. Дзякуй, што мяне падтрымліваеце.

Пачатак бою Усцінава прайшоў у нечаканых серыйных атаках. Але Спарт, напружаскашы страшэнных удараў, стаў і стаў.

Яўген ВАЛОШЫН.

— Гэта здзіўляе Сашу, ён вырашыў змяніць стыль работы і пачаў працаваць кароткімі двойкамі, а то і прыстраляваўся да Спарта адной левай рукою, — аналізуе дубой Уладзімір Задзіран, трэнер Усцінава. — Толькі ў канцоўцы я пераканаў Сашу зноўку ўключыць серыйнасць. Тут Спарта павяла, пачало хістаць, але ён «выжыў». І калі б гон прагнаў на пяць секунд пазней, быў бы накуаць. А Саша, наадварот, вельмі добра дзей і мог атакаваць яшчэ не адзін раунд. Праўда, мой выхаванец таксама прапусціў некалькі удараў на корпусе і ў галаву, атрымаў невялікае рассячэнне.

Калі Усцінаў пазмагаецца за тытул чэмпіёна свету?

Кампанія братаў Клічко K2 East Promotions афіцыйна паведаміла пра тое, што дубой за тытул чэмпіёна свету Аляксандра Усцінава плануецца арганізаваць ужо ў 2010 годзе. Яна стала вядома «Звяздзе», на наступным тыдні ў Мінск мяркуе прыехаць Віталь Клічко і зладзіць прэс-канферэнцыю наконт поспехаў беларускага асілка.

ЯКІ СОК ПІЦЬ? Здароўе на талерцы

Многія лічаць, што свежавыціснутыя сокі бяшчодныя і іх можна ўжываць у любой колькасці. Але гэта не так. Гаючую сілу сокаў не трэба перабольшваць. Бо гэта, у першую чаргу, харчовы прадукт, і яго лекавае ўздзеянне не так моцна выражана, як у медыкаментозных прэпаратах. Адзін і той жа сок камусьці дапамагае, а камусьці можа і нашкодзіць. З дапамогай сокавай тэрапіі немагчыма справіцца з хваробай, можна толькі падтрымаць арганізм.

Свежыя сокі з агароднін і савадніна дапаўняюць адзін аднаго. Сокі з савадніна больш багатыя на цукры і вітаміны, а з агароднін — на мінеральныя солі.

Лепш за ўсё сокі ўжываць за 20—30 хвілін да яды або ў прамежках паміж прыёмамі ежы. Асабліва старанна гэтаму рэкамендуецца трэба выконваць для сокаў з салодкай савадніны. Калі выпіць савадніны сок пасля яды, ён можа ўзмацніць брадэжне ў кішчэчніку і справакаваць уздуцце жывата. Свежыя сокі трэба піць адразу пасля прыгатавання. Рэч у тым, што сок з-за пастаяннага кантакту з кіслародам хутка страчвае сваю лекавую каштоўнасць, хоць смак пры гэтым можа не мяняцца.

Сок граната медыкі раяць піць, разбаўляючы вадой. У ім змяшчаецца шмат кіслот, якія раздражняюць слізістую стравініцу і пасляіснытлыя перыяды.

Памятаеце, што многія свежавыціснутыя сокі аказваюць паслабляльнае дзеянне. Таму пры схільнасці да дыярыі і рэкамендуецца папярэдне разводзіць вадой. Каб атрымаць са свежага соку карысныя рэчывы і вітаміны, зусім не трэба піць яго літрамі. Такія «эксперыменты» могуць нанесці шкоду вашаму арганізму. Разумная норма — ад некалькіх сталовых лыжак да трох шклян на дзень у залежнасці ад віду соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры некаторых захворваннях свежавыціснутыя сокі супрацьпаказаны. Так, пры язвавай хваробе, абстрактнай гастрыі і панкреатыце нельга піць кіслыя сокі: лімонны, апельсінавы, яблычны, парчавы, журавінавы. У іх шмат арганічных злучэнняў, якія павышаюць кіслотнасць стравінікавага соку, могуць выклікаць пякотку і прыступ пльві. Яшчэ памятайце: грэйпфрутавы сок можа ўступіць ва ўзаемадзеянне з лекамі, таму ў першы дзень прыёму многіх прэпаратаў ён супрацьпаказаны.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Немаюць спіс супрацьпаказанняў і ў соку чарнапльшай рабыні. Яго нельга ўжываць пры гастрыце з павышанай кіслотнасцю, у час абстрактнай язвы, пры схільнасці да запораў. З боку крывятворнай сістэмы супрацьпаказаныя з'яўляюцца павышанага згусальнасць крыві, гіпатанія, тромбафлебіты. Непажаданае ўжыванне гэтага соку пры ішэмічнай хваробе сэрца, у пасляінфарктны і пасляінсультны перыяды.

Ужыванне вінаграднага соку пажадана абмежаваць поўнымі лідзям і хворым на цукровы дыябет, бо ў ім вельмі многа глюкозы і калорый. (Дарэчы, соды ж можна аднесці і абрыкосавы сок.) Не рэкамендуецца захапляцца напоямі з вінаграду пры сіндроме раздражняльнага кішчэчніка, пры схільнасці да метэарызму.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

Пры злыўжыванні маркоўнага сокам перагружаецца печань, а скруа можа набыць жаўтаватае адценне. Для прафілактыкі авітамінозу дастаткова выпіваць у дзень 250 мл гэтага соку.

СЕННЯ Месяц Маладзік 22 чэрвеня. Месяц у сузор'і Льва. Імяніны Пр. Яўфрэма. К. КУПАЛЛЕ (Нараджэнне Яна Хрысціцеля), Дануты, Эміліі, Яніны.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Надвор'е на заўтра. Геамагнітныя ўзрушэнні. Авазначнікі: німа прыкметных геамагнітных узрушэнняў, невялікія геамагнітныя узрушэнні, слабая геамагнітная буря.

У суседзях. Варшава +22...+24°C, Кіев +31...+33°C, Рыга +22...+24°C, Вільнюс +23...+25°C, Масква +18...+20°C, С.Пецярбург +23...+25°C.

24 чэрвеня

1777 год — нарадзіўся (мястэчка Крывічы на Мядзельшчыне) Ян Ходзька, беларускі пісьменнік, фалькларыст. Актыўна ўдзельнічаў у грамадскім жыцці Мінска і Вільні. Аўтар вядомай кнігі для народа «Пан Ян са Свіслачы», аўтар даследчых матэрыялаў і артыкулаў па гісторыі Міншчыны, успамінаў. Песьні Яна Ходзькі ставіліся ў Мінску на аматарскай сцэне. Памер у 1851 годзе.

1812 год — войска Напалеона перайшло мяжу на рацэ Нёман у раёне Коўна. Пачалася Айчынная вайна супраць напалеонаўскай Францыі. Палову «Вялікага войска» (каля 610 тыс. чалавек) складалі прускія, аўстрыйскія, нямецкія, італьянскія і польскія фарміраванні. На захадных жа межах Расіі ёй супрацьстаялі 3 арміі колькасцю 240 тысяч чалавек (